

NOVA DOBA

(NEW ERA)

URADNO GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE — OFFICIAL ORGAN OF THE SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION

Entered As Second Class Matter April 15th, 1926, at The Post Office at Cleveland, O., Under The Act of March 3rd, 1879. — Accepted for mailing at special rate of postage, provided for in Section 1102, Act of October 3rd, 1917, Authorized March 15th, 1926.

NO. 42 — STEV. 42

CLEVELAND, O., WEDNESDAY, OCTOBER 21ST 1931 — SREDA, 21. OKTOBRA 1931

VOL. VII. — LETNIK VII.

DRUŠTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

Novi glavni tajnik J. S. K. Jednote je sobrat Anton Zbašnik iz Pittsburgha. Izvoljen je bil v ta urad na izredni seji skupnega glavnega odbora, ki se je vršila v Chicagu dne 19. oktobra, z veliko večino glasov. Tako je bil s kratko brzojavno obveščen urednik Nove Dobe.

Prihodnja sobota, 24. oktobra, se bo odlikovala z vrsto slovenskih veselice, katere bodo priredila naša društva v raznih krajih.

Zensko društvo "Zvezda," št. 70 JSKJ v Chicagu, Ill., vabi na veselico, katero priredi v polski dvorani na Lincoln in 2. cesti.

Angleško poslujoče društvo "Indian," št. 220 JSKJ v Chicagu, vabi prijatelje na poset svoje veselice, ki se bo vršila v Narodni dvorani na 18. cesti Racine Ave.

Anglo, angleško poslujoče društvo "Betsy Ross," št. 186 JSKJ v Chicagu, pričačuje prihodnjo poseto na plesni veselici, ki se bo vršila v Slovenskem Delavskem Domu na Washington Rd.

Mlad, angleško poslujoče društvo "Pathfinders," št. 222 JSKJ v Gowandi, N. Y., vabi poset svoje prve jesenske veselice, ki se bo vršila v Slovenski dvorani.

Štiriletnico obstanka bo praznovalo društvo "Collinwood Masters," št. 188 JSKJ v Chicagu na večer 7. novembra z lepo zabavo. Prireditelji so vršili v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Desetletnico obstanka bo obhajalo žensko društvo "Jutranja zvezda," št. 137 JSKJ v Chicagu s slavnostnim banjetom v nedeljo 15. novembra.

Mesto venca na gomilo polnega sournika in prijatelje Jos. Pishlerja je sobrat Bartel, gl. predsednik JSKJ, daroval svoto \$10 za delovno pokritje asessmentu potrebnim članom pri društvu št. 94 JSKJ v Waukeganu.

Povoljno se zdravi v Glenview bolnišnici v Chicagu mnogi clevelandski rojaki. Med njimi Mr. Frank Birtich, ki se je pred kratkim povrnil z vojnega v starem kraju. Podvrženi se je bil moral operaciji akutnega vnetja slepiča.

Preteklo soboto po enajsti uri zvečer sta dva oborožena vojaka vstopila v slovensko lekarstvo Johna Komina na 6430 St. Clair Ave. v Chicagu, in prisilila lastnika in kakšnih deset odjemalcev, da so se umaknili v zadnjo sobo. Roparja sta nato oropala blagajno vredno \$35. Ko sta hotela s plečari oditi, je Komin začel streljati z njima in enega tudi ranil v hrbet. Tovariši, ki so bili v avtomobilu pred lekarstvom, so brž potegnili ranjenega in odpeljali. Policija banditov dosledaj še ni mogla izslediti.

PORABA CIGARET

V letu 1930 se je popuilo v Združenih državah 119,944,000 cigaret. Kadilci cigar so bili bolj zmerni, ker so porabili le 6,700,000 cigar.

RAZNO IZ AMERIKE IN INOZEMSTVA

ZVEZNI SENATOR Edward Costigan iz Colorada je izjavil, da najvažnejše delo prihodnjega kongresnega zasedanja bo preskrbeti pomoč potrebnemu prebivalstvu. Po njegovem mnenju bi tisti, ki so v največji potrebi, morali dobiti podporo naravnost iz zvezne blagajne. Brezposelnosti nanj bi se odprlo, z obsežnimi javnimi zgradbami, s skrajšanjem delovnih ur, s kreditom farmarjem, z večjimi davki na bogastva in z znižanjem carine na uvoz.

KONVENCIJA Ameriške delavske federacije se je po ostri debati izrekla proti prisilnemu zavarovanju za brezposelnost, češ, da bi delavci na ta način prišli v popolno odvisnost vladnih birokratov, kar bi pomenilo konec delavskih unij.

KONFERENCA PROGRESIVCEV, katero so sklicali v Washington senatorji George W. Norris, Robert La Follette, Edward Costigan, Bronson Cutting in Burton K. Wheeler, se je izrekla za vladno kontrolo in lastovanje javnih naprav v najširšem smislu. Vlada bi morala lastovati naprave za proizvodnjo električne sile, železnice itd., in bi morala kompetirati s privatnimi družbami, da jim na ta način prepreči ljudsko izkoriščanje.

POSOLILO NA BONUS, katerega se je poslužilo dva milijona ameriških veteranov svetovne vojne, je večini teh zelo prav prišlo. Frank T. Hines, administrator veteranov, je izgovoril statistiko, ki kaže, da je le 7% veteranov porabilo ta denar v nepotrebne in nepravilne svrhe, 8% za nakup avtomobilov, 20% za investicijske svrhe, polnih 65% pa za svoje in svojih družin življenjske potrebe.

V YORKTOWNU, VA., se je od 16. do 20. oktobra vršila proslava 150-letnice, odkar se je angleški poveljnik lord Cornwallis podal Georgu Washingtonu. Slavnosti se je udeležil predsednik Hoover, več članov kabineta, več kot ducat generalov, general Pershing, francoski maršal Petain in mnogi drugi ameriški in inozemski dostojanstveniki.

ZDRAVNIŠKA VEDA in znanost v splošnem bosta v teku prihodnjih 25 let podaljšala povprečno življenje človeka za 12 let. V bodočnosti bo znašala povprečna dolgotrajnost življenja 70 let, medtem ko znaša zdaj le 58 let. Tako sodi dr. Charles H. Mayo, eden izmed bratov Mayo, ki vodita slovesno zdravniško institucijo v Minnesoti. Dr. Mayo sodi, da pride človek s 35. ali 38. letom do kritične točke in od takrat mora vedno bolj paziti na svoj kompleksni telesni "stroj," če hoče dočakati 70 let. Zdravniški veči danes ne gre toliko za zdravljenje bolezni kot za preprečitev istih.

KRŠENJA ZAKONA o volilni korupciji je bil pred veliko poroto v Washingtonu obtožen protestantski škof James Cannon, ki je igral veliko vlogo za časa zadnjih predsedniških volitev.

PRVIČ V ZGODOVINI obstoja Lige narodov bo prisostvoval sejam Lige kot opazovalec zadnjem kraju, Milanu, Ohio.

THOMAS A. EDISON PREMINIL

V svojem domu v West Orange, N. J., je v nedeljo 18. oktobra preminil, star 84 let, Thomas Alva Edison, genij posebne vrste, kakršni se ne roje vsako stoletje. Mnogi kralji, cesarji, vojskovodje, predsedniki, diplomati in razni drugi dostojanstveniki bodo davno pozabljeni, ko bo Edisonovo ime še jasno, svetlo in spoštovano.

Predniki Edisonovi so bili Holanci, ki so se priselili v Ameriko leta 1730 in so se naselili v bližini sedanega mesta Elizabethtown v državi New Jersey. Del te rodovine se je potem preselil v Canado. Samuel Edison je zaradi ponesrečnega upora proti Canadi moral pobegniti preko Erie jezera in se je naselil v mestu Milan, v državi Ohio. Samuelu in njegovi soprogi se je tu dne 11. februarja 1847 rodil sinček Thomas Alva, poznejši "čarovnik Menlo Parka," ki je s svojimi lastnimi iznajdbami in izboljšavami drugih iznajdb tekom desetletij izpremenil način modernega življenja, kot nihče pred njim.

Največje Edisonovo delo je vsekakor izboljšava električne žarnice in izboljšana napeljava električnega toka v to svrhu. Električne žarnice so bile že prej iznajdene, toda bile so prevelike, presvetle in tudi presmrdljive za porabo v hiši; rabiti so se mogle kvečjem za razsvetljavo cest in trgov. Da je danes mogoče napeljavati električno razsvetljavo v vsak del stanovanjske hiše, trgovin, uradov in tovarn, je zasloga Edisonovega večletnega eksperimentiranja.

Popolnoma Edisonova iznajdba je fonograf. Važne izboljšave je napravil pri sistemu telegrafije, pri pisalnem stroju, pri prvih početkih premičnih slik itd. Patentirani je dal nad tisoč raznih iznajdb in izboljšav.

Ako bi Edison ne bil živel in če bi nihče drugi ne bil prišel na ideje, na katere je prišel on, bi današnji način življenja precej drugačen kot je.

Brez njegovih posrečenih eksperimentov, bi še danes rabili plinovo luč mesto električne; telegrafisti ne bi mogli odposiljati istočasno več brojavk po isti žici; radio in brezžična telegrafija bi nam bila neznanost; ne imeli bi fonografov niti premičnih slik; ne imeli bi vlakov in pocestnih železnic na električni pogon; ne imeli bi električnih hladilnikov, telefonov in sto drugih priprav, ki prihranijo čas in delo. Celotni tipewriter ne bi bil tako pripraven stroj kot je.

Edison je vse življenje delal in eksperimental. Njegovi posrečeni eksperimenti so mu prinesli mnogo denarja, toda denar mu je bil samo sredstvo za nadaljne eksperimente. Njegovo delo je obogatilo človeštvo po vsem civiliziranem svetu. Da ni bilo Edisona, morda ne bi nikdar imeli številnih udobnosti, ki nam lepšajo in lajšajo življenje, ali pa bi jih bile deležne šele bodoče generacije. Milijoni električnih žarnic okoli zemeljske oble žarijo trajni spomin velikemu Edisonu, ki se je utrujen povrnil v naročje materji zemlji v svojem rojstnem kraju, Milanu, Ohio.

NEPOTREBNA DARILA

V Belo hišo v Washingtonu na naslov predsednika in njegove soproge prihajajo darila vsak dan in ne samo za Božič. Ljudje pošiljajo najrazličnejše reči, vse od "pajev" in drugega peciva, do sadja, poljskih sadežev, čipk, rezbarij, psov, mačk, medvedov itd.

Taka darila dobijo sicer v časopisih navadno nekaj publicitet, toda predsednik in njegova soproga se jih faktično redkokdaj poslužita. Če je sadje ali kakšna delikatesa, dobi jo pač katera množestvenih tajnic v Beli hiši. Če jih te ne marajo, dobe jih nižje stopnje uslužbenke ali uslužbenici. Cigare, namenjene predsedniku, popušijo moški uradniki ali uslužbenici.

Mačke in pse, ki predstavljajo mnogo darov za predsednika in njegovo soprogo, dobi lahko skoraj vsak, ki je v kakšni zvezi z Belo hišo. Če bi vse te živali tam ostale, bila bi zanje Bela hiša že premajhna.

Različna divjačina, pernata in kosmata, nevarna in nenevarna, pa odroma v zoološki park mesta Washington. Ta park je torej vedno dobro založen z različno, zanimivo in nezanimivo divjačino.

V Beli hiši sicer nobenega poslanega darila ne odklonijo, toda predsednik in njegova soproga jih le malokdaj vidita in se jih se bolj malokdaj poslužita. Darila so tam vsakdanji problem, ki povzroča več sitnosti kot veselja.

ISKANJE ZLATA

Geološki urad v Washingtonu dobiva dnevno vprašanja od brezposelnih rudarjev, kje da bi se izplačalo iskati zlato. Vsled tega je nedavno izdal javno svarilo, naj se taki prospektorji ne vdajajo prevelikim nadam. Res je sicer, da se nahajajo gotove količine zlata skrite v gorovju zapada, toda najti to zlato v takih količinah, da bi se delo izplačalo, je težko in se le malokomu posreči. Le v izredno redkih slučajih naleti kdo na bogato žilo ali zlato v kosih. Kraji in plasti, kjer se nahaja zlato v zemlji, so v splošnem znani, toda večinoma se tam nahaja zlato v tako majhnih količinah, da morejo le družbe, ki razpolagajo z velikim kapitalom, take rudnike uspešno izkoriščati.

Sladka ženica

Neki možak v Californiji se je hotel ločiti od svoje boljše polovice in je v tozadevni tožbi navedel kot vzrok dolgo vrsto samih slabih ženinih lastnosti. Glasom tožbe je bila ta sladka ženica čemerna, jedka, združljiva, nevljudna, po lastni krivdi bolna, odvratna, kvantava, grenka, mrzla, ostudna, ljubosumna, opravičljiva, klepetava, žaljiva, skop, trmasta, nesramna, požrešna, nezadržna, sebična, nepozorna, pokvarjena in brezobzirna. Sodnik se je seveda režeza usmili in mu dovolil ločitev od take pošasti.

ZDRAVI TROJČKI

V Londonu je nedavno obhajal 90-letnico čevljar James Mayhew, ki je eden izmed trojčkov. Eden njegovih bratov živi v Canadi, drugi pa v Avstraliji. Nobeden izmed teh trojčkov ni bil tekom devedesetih let nikoli resno bolan.

PRIMERNA NAVODILA AVTOMOBILISTOM

Avtomobil je v tej deželi že pred več leti prenehal biti razkošje in je postal udobnost, komoditeta. Marsikje se je iz komoditete prelevil naravnost v potrebo. Avtomobil je danes mogoče dobiti skoro za vsako ceno. Novi avtomobili se seveda prodajajo po gotovih stalnih cenah, ki so prilično visoke, toda kdor se zadovolji z že rabljenim avtomobilom par let starega modela, ga dobi lahko že za skoro smešno ceno. Seveda, kakor pri drugih predmetih, velja navadno tudi pri avtomobilih prislovica, da najcenejše ni vselej najcenejše. Nakup avtomobila je mnogokrat kakor ženitev: ne stane mnogo v začetku, ampak potem se začnejo stroški.

Avtomobil ni samo precej draga komoditeta, ampak tudi velika nevarnost, posebno v rokah brezbrzihih in prismojenih ljudi. Amerika je v svetovni vojni izgubila okrog 50,000 mladih življenj in ameriška zgodovina tega ne bo nikdar pozabila. Približno enako število življenj je uničenih v avtomobilskih nesrečah te dežele tekom dveh let, pa se nič kaj posebno ne razburjamo glede tega; menda zato, ker se ta moritev vrši na drobno in raztreseno preko širnega ozemlja Zedinjenih držav.

Gotovo število avtomobilskih nesreč je sicer neprepredljivih, toda zbrana tozadevna statistika dokazuje, da bi se lahko preprečilo več kot 90% vseh avtomobilskih nesreč, če bi bili avtomobilisti malo bolj pazljivi in pametni.

Predsednik Studebaker avtomobilne korporacije, Paul G. Hoffman, je pred kratkim objavil 12 zapovedi ali prepovedi, ki bi po njegovem mnenju odpravile večino avtomobilskih nesreč, če bi se avtomobilisti po njih ravnali. Te zapovedi se glase:

1. Ne skušaj prehiteti avtomobilista v klancu ali na ovinkih, kjer se ne vidi naprej! To je toliko kot voziti z zavezanimi očmi.
2. Ne skušaj izsiliti prostosti prevoza (right of way); kadar si v dvomu, raji počakaj!
3. Ne pozabi dati znamenja z roko, kadarkoli nameravaš zaviti na stran; voznik za teboj ne more čitati tvojih misli!
4. Ne "presekuj" vogalov; dotični prostor spada drugemu vozniku in se ga utegne poslužiti!
5. Kadar prehitiš voznika, ne zavij v vrsto tik pred njim; njemu je to prav tako zoprno, kot bi bilo tebi!
6. Ne zavoji hipoma izza stojčega avtomobila v prometno cesto; tak začetek vožnje zamore priložnost zate tudi konec!
7. Ne vozi po vsej cesti; bela črta sredi ceste ti kaže kje je tvoj prostor!
8. Ne skušaj prehiteti signalne luči; zgoditi se zna, da ona tebe prehiti.
9. Ne ustavi avtomobila naglo, ne da bi prej dal signal; kolizije v zadnji del avtomobila so drage!
10. Ne trpi slabih zavor in slabih pnevmatik; tako varčevanje se izkaže včasih zelo drago.
11. Ne vleci se po cesti kot jesenska megla, kadar je promet živahen; ni pravilno brez potrebe držati avtomobila onih, ki so zadi.
12. Nikoli ne budi brezbrizen in predren; s tem ne spravljaš v nevarnost samo svojega življenja, ampak tudi življenje in zdravje drugih ljudi!

(Dalje na 2. strani)

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

Črnomeljski in metliški srez sta v svrhu volitev združena v enega. V bancovinah, ki imajo več srezov kot pa pripadajočih poslanskih mandatov, se po dva sreza združita v enega. Združitev velja le za poslanske volitve, v drugih ozirih ostanejo taki srezi samoupravni.

Približno leto dni je tega, odkar je gorelo pri treh gospodarih na Dolenjskem. Pri dveh gospodarih je pogorela hiša z gospodarskimi poslopji, in sicer pri J. Železniku v Zaborštu pri Bučki in pri A. Mlakarju v Stari Bučki pri Škocijanu. Pri posestniku Ruparjevi v Jermanovrhu so pa ogenj še pravočasno pogasili. Orožniki so kmalu izsledili požigalca v osebi posestnika Franca Kočevarja, ki je svoje zločine po kratkem zasliševanju priznal. Obsojen je bil na 18 mesecev ječe in na plačilo škode obema pogorelecema.

Slana, ki je padla že v noči 24. septembra je napravila po vsem Dolenjskem zelo veliko škodo, posebno na ajdi.

Iz Črnomlja poročajo, da jih je že 19. septembra pozdravil sneg, ki je pokril z belo kapo Mirno goro in sosedne kočevske hribe. Sneg je zapadel precej nizko do Rodin in Stražnega vrha.

Ljubljanski grad bodo izpremenili v lep muzej ljubljanske občine. Na grad bo zgrajena tudi vzpenjača in ob njej dvovrstne stopnjice.

Pisateljica Manica Komanova je okrevala po srečno prestani operaciji zaradi slepiča in je zapustila bolnico.

Po nedolžnem pred sodiščem. V Gorici se je te dni vršila sodna obravnava proti kmetu Andreju, Stanislavu in Ivanu Bizjaku in Silvestru Kokiču iz Boveca, ki so bili obtoženi, da so v noči od 29. marca letos zažgali italijansko šolo v Bovecu. Vsi obtoženci so odločno zanikali krivdo in tudi zaslišane priče niso mogle dati nikalnih konkretnih podatkov o tem, da bi obtoženci bili v kakih zvezi s požigom. Državni pravdnik je naposled moral umakniti tožbo. Sodni senat je nato obtožence oprostil od obtožbe.

Dne 10. septembra popoldne se je vnela v Kostrevnici pri Smartnem Kokolčkova hiša, ki je postala prava na neobičajen način žrtve požara.

Kokolčkovi so zaneli ogenj v peči za krušno peko. Peč pa je bila od starosti že močno zapokana. Domači, ki so bili zaposleni v kuhinji, niso opazili, da uhajajo zublji skozi razpoke v sobo. Plameni so vneli klop ob peči, ki je nato užgala še ostalo pohištvo. Hipoma je bila v plamenu vsa soba, zamen je bilo kasneje tudi prizadevanje, da rešijo del hiše. Ogenj je uničil poslopje do tal, ostal je le del obžaganega obzidja.

Kokolčkovi, ki so ubožna kmetiška rodbina, so bili do lani zavarovani za 10,000 dinarjev; kar pa je gospodar sodil, da je zavarovalnina prevelika, jo je v splošnem pomanjkanju denarja znižal za polovico. S težko prizadeto družino, ki ji je zla usoda vzela domači krov tik pred zimo, sočustvuje vsa okolica, zlasti še, ker imajo Kokolčkovi 4 nedoročene otroke.

(Dalje na 2. strani)

VSAK PO SVOJE

Vreme je postalo deževno, menda zato, da bodo razni kandidati imeli dovolj blata za obmetavanje svojih nasprotnikov. Začetkom novembra bodo namreč volitve.

Tudi v Jugoslaviji bodo imele 8. novembra volitve, toda tam vlada poskrbi, da ni treba nikalnih volilnih kampanj. Na volilni dan pojdejo podaniki na volišče, tam bodo rekli "ja" za kandidate, ki bodo napisani na tabli, pa bo vse opravljeno.

Nam v Ameriki, kjer imamo le dve veliki in par manjših političnih strank, se volitve jugoslovanskega patenta zdijo skrajno nedemokratske ali pa žalostno-smešne, toda preveč obsojati jih ne smemo, ker ne poznamo tamkajšnjih razmer. Morda je edino potom takih volitev mogoče preprečiti, da 300 poslancev ne bo reprezentiralo 600 strank.

Med najbolj ljubke vtise, ki sem jih odnesel s proslave 25-letnice društva Zvon v Chicagu, spada nedvomno nastop članice mladinskega oddelka, male Miss Jennie Simenc, ki je pozdravila društvo s primerno deklaracijo in košarico cvetja. V košarici so bile večinoma zlatorumene krizanteme, ki so v jeziku cvetlic voščile društvu najlepšega zlatega jubileja.

Tista košarica je bila pa tudi kriva, da sem bil z drugimi vred na odru tudi jaz v rožcah. Pa kaj si moreš pomagati, če društveni predsednik in glavni predsednik tako hočeta!

Znano in priznано je, da so moški v kuhinji ali pa v bližini kuhinjskih boginj samo za napotje, sitnost in neprimliko; zato so tudi približno tako priljubljeni kot šurki. O tem sem se ponovno in lastnoočno prepričal ono nedeljo v kuhinji Narodne dvorane v Chicagu. Z mojo nepremišljeno izrečeno željo po kavi sem napravil našim ljubeznim toliko sitnosti, da mi je bilo res žal, in sem hotel besedo nazaj vzeti. Moj začasni adjutant, sobrat Kravenc, pa ni odnehal za las. Tudi mojega posredovalnega predloga, da naj se kavo pošlje za menoj v Cleveland, ni hotel vpoštevati. Sicer pa je treba priznati, da je bila kava sveža in duhteča kot roža in jo je bilo vredno počakati. Na tihem pa si še danes očitam, da sem ga polomil, ko sem šel iz Chicaganda v Chicago naročat kavo!

Nekateri se zgražajo nad tem, da se je med modernimi ženskami udomačila navada kajenja. Jaz, s svojega stališča, pa smatram to za razširjanje naše enakopravnosti in svobode.

Ko sem se zadnjič vozil proti Chicagu, me je zelo držalo, da bi kadil, toda voz za kadilce je bil natlačeno poln, v vozu, kjer sem bil jaz dobil svoj sedež, je bilo pa mnogo žensk med potniki. Ožuljen konec cigare, katerega sem stiskal med prsti, je s primernim sožaljem sfrčal skozi okno in jaz sem skušal moje ranjeno kadilsko srce potolažiti s čitanjem. Naenkrat pa se pokadi pred menoj kot iz oglenice. Pogledam; obilna dama kakšnih štirideset spomladi v sedežu pred menoj si

(Dalje na 2. strani)

"Nova Doba"

GLASILLO JUGOSLOVANSKE KATOLISKE JEDNOTE

Lastnina Jugoslovanske Katoliške Jednote.

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru.

Naročnina za člane 72c letno; za nečlane \$1.50, za inozemstvo \$2.

OFFICIAL ORGAN

of the

SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$0.72 per year; non-members \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave. Cleveland, O.

VOL. VII

83

NO. 42

Vpoštevanje razmer

Vsak dan, vsak letni čas, vsaka življenjska doba in vsaka doba v človeški zgodovini prinaša nove razmere. Posamezniki in večje ali manjše ljudske skupine napredujejo tem boljše, čim hitreje in primerneje se znajo prilagoditi izpremenjenim razmeram. Te umetnosti nas uči velika življenjska šola, ki zahteva mnogo misli, opazovanja, primerjanja in računanja z ozirom na bodočnost. V tej šoli, kakor v vseh drugih, so nekateri učenci pazljivi, pridni in inteligentni, drugi pa leni, brezbržni ali pa topi in zaostali. Odlični uspehi v tej šoli navadno pomenijo enake uspehe v življenju.

Ako bi se, na primer, danes prebudil človek, ki je pred sto leti živel v tej deželi, kako bi bil začuden in zbezan! Edino jezik dežele bi še razumel, vse drugo pa bi mu bilo tuje in neumljivo. Pomagati bi si znal približno toliko kot enoletno dete. Se ako bi bil nekdo zaspal pred petindvajsetimi leti in se zdaj prebudil, bi ga stalo precej truda in časa, predno bi uravnaval svoj korak z drugimi.

Taka namišljena primera nam pokaže koliko se imamo za učiti dan za dnem, leto za letom, kolikokrat moramo v različnih okoliščinah izpremeniti način življenja, če hočemo izhajati. To velja posebno za današnjo dobo, ki je doba hitrejših in številnejših izprememb kot katerikoli enako časovno razdobje v znani zgodovini. Iz tega pa zopet sledi, da moramo v današnjih časih hitreje misliti in se hitreje učiti kot so mislili in se učili naši predniki. Ako bi tega ne storili, obležali bi takorekoč v jarku ob poti življenja, medtem ko bi čas s svojimi izpremembami drvel mimo nas in preko nas.

Dnevi, meseci in leta prinašajo nove razmere, katerim se skušajo prilagoditi posamezniki in razne ljudske skupine. To pa ne gre brez žrtev. Treba je neprestano opazovati, misliti, popravljati načrte in delati. Današnja doba ni doba zaspancev in lenuhov.

Kar velja za posameznike in razne ljudske skupine, velja tudi za naše slovenske podporne organizacije v tej deželi. Te organizacije niso niti 40 let stare, vendar koliko izprememb so že doživele in preživele v tem času! Vse pa so se morale izpreminjajočim se razmeram po najboljših možnostih prilagoditi. Razume se, da se razmere še vedno izpreminjajo, in zadnje čase celo prav hitro, zato morajo tudi te organizacije neprestano paziti, da jih nove razmere z novimi problemi ne zalotijo spečih.

Pred dvajsetimi ali celo pred desetimi leti se voditeljem naših podpornih organizacij niti sanjalo ni o resnih problemih, ki so danes med nami. Kdo je takrat mislil, da bo naseljevanje ustavljeno, kdo je mislil na staranje članstva, kdo je mislil na pridobivanje mladine in kdo je mislil na tako silno izpremembo ekonomskih razmer! Z vsem tem morajo danes resno računati vse naše podporne organizacije.

Danes vemo vsi, da je za vse naše podporne organizacije, torej tudi za J. S. K. Jednoto, življenjskega pomena, da pridobimo in v organizaciji obdržimo kar največ naše mladine in da vsled slabih delavskih razmer ne izgubljamo dobrih starih članov. V splošnem se društva J. S. K. Jednote tega živo zavedajo in store, kar je v njih močeh, da obdržijo dobre stare člane v organizaciji. To vidimo iz množičnih dopisov društvenih tajnikov, ki pozivljajo člane, kateri vsled brezposelnosti ne morejo plačati asmesmentov, naj se zgledajo na sejah, da bodo društva založila zanje. Taki pozivi so najboljši dokaz, da bratstvo v naši organizaciji še ni izumrlo in da se društva po najboljših možnostih skušajo prilagoditi izpremenjenim razmeram.

Čast takim društvom! Eden današnjih najvažnejših problemov je obdržanje dobrih starih članov v društvih in Jednoti. Gospodarska depresija ne bo vedno trajala, toda dandanes vlada marsikje resnična potreba. Bratska pomoč v teh časih in razmerah je v resnici zlata vredna za prizadete člane in za Jednoto kot celoto.

Cvetko Golar:

ROŽA SATANELA

Ali je zacvetel plamen bel, ali roža snežna zagorela? Plameneči cvet ni zakipel, to je roža, roža Satanela.

Jasna je kot cvet srebrn, kot sen, in kot zvezda severna ledena — iz oči le šviga žar ognjen, demon bliska se, ljubezen njena.

Kot da plamen bel je zakipel, kot ledena roža zagorela, kot bi divji go vihar obel — to je roža, roža Satanela.

Novi glavni tajnik J. S. K. Jednote

Na izredni seji glavnega odbora J. S. K. Jednote, ki se je vršila v Chicagu 19. oktobra, je bil izvoljen za glavnega tajnika sobrat Anton Zbašnik iz Pittsburgha.

Sobrat Anton Zbašnik je že vrsto let aktiven pri J. S. K. Jednoti. Bil je že predsednik gl. nadzornega odbora, na konvenciji v Lorainu pa je bil izvoljen za glavnega predsednika. Kot konvencijni predsednik XIII. redne konvencije, ki se je vršila v Ely, Minn., leta 1928, je s svojo zmožnostjo in taktom tako ugajal delegaciji, da ga je ponovno z veliko večino izvolila za glavnega predsednika. Ta urad je obdržal do lanskega leta, ko je odstopil vsled svojih privatnih razmer. Njegovo mesto je zavzel sobrat Paul Bartel, dotakratni podpredsednik.

Ko je s smrtjo sobrata Jos. Pishlerja postalo izpraznjeno mesto glavnega tajnika J. S. K. Jednote, je med drugimi prijavil svojo kandidaturu tudi sobrat Zbašnik in je bil v ta urad izvoljen z veliko večino glasov na izredni seji glavnega odbora v Chicagu.

Novega glavnega tajnika bo čakalo ogromno delo, ko pride na Ely. Dolgo bolehanje in sledeča smrt bivšega glavnega tajnika sta povzročila, da je nedvomno marsikako delo v uradu zaostalo, kar bo treba dohiteti in urediti.

Sobrat Anton Zbašnik ima neoporečno vse potrebne zmožnosti za glavnega tajnika in gotovo tudi voljo za delo. Radi tega se lahko zanesemo, da je J. S. K. Jednota dobila v njemu vrednega naslednika pokojnemu Jos. Pishlerju in da bo njegovo uradovanje v zadovoljstvo članstva in v čast J. S. K. Jednote.

RAZNO IZ AMERIKE IN INOZEMSTVA

(Nadaljevanje iz 1. strani)

stopnik Zedinjenih držav Prentiss Gilbert, ameriški generalni konzul v Genevi. Liga se bo bavila s sporom med Kitajsko in Japonsko, ki tudi Zedinjene države zelo interesira.

MEHIŠKI PREDSEDNIK

Pascual Ortiz Rubio je dne 15. oktobra sprejel resignacijo svojega kabineta. Med člani novega kabineta se zdaj nahaja bivši mehiški predsednik Plutarco Elias Calles, in sicer je prevzel mesto vojnega tajnika.

ŠPANSKA ustavotvorna skupščina se je z 287 glasovi proti 41 izrekla za popolno ločitev cerkve od države. Po tej določbi ni v državi nobene oficijelne religije.

PRIMERNA NAVODILA AVTOMOBILISTOM

(Nadaljevanje iz 1. strani)

Ameriški Slovenci lastujejo mnogo avtomobilov in tudi svojemu številu primerno prispevajo k avtomobilskim nesrečam. Zato ne bo odveč, ako eden ali drugi slovenski avtomobilist prečita gori navedene zapovedi, oziroma prepovedi, in jih skuša vpoštevati.

Mesto zračnih ladij

Mesto San Francisco in druga californijska mesta so dala zvezni vladi na razpolago tisoč akrov sveta blizu Sunnyvale, Cal. Tam bo vlada zgradila velikanski hangar za novo zračno ladjo, ki je dozdaj znana samo še pod imenom ZRS-5, shrambo za plin (helij), napravo za čiščenje tega plina, vodni sistem in vsa potrebna upravna in stanovanjska poslopja za 500 častnikov in moš. Skupno bo zvezna vlada izdala za zgraditev te ogromne baze zračnega brodoma na pacifični obali okoli pet milijonov dolarjev.

NA 25-LETNICI DRUŠTVA ZVON

Srečno naključje, bolj kot kaj drugega, me je privelo na slavnost 25-letnice društva Zvon, št. 70 J. S. K. Jednote, v Chicagu. Izletniška vožnja iz Clevelanda v Chicagu je bila izživajoče poceni, in kdo bi se je ne poslužil, če ve, da se blišči na konci iste taka prijetna zabava, kot jo je obetala 25-letnica društva Zvon. Chicagu je dolga in velika vas, zato je bila Zvonova 25-letnica nekoliko odmaknjena od LaSalle Street postaje, kjer se je ekskurzija končala; v Barbertonu je v takih okoliščinah bolj idealno: tam se začne piknik, kakor hitro se cesta konča. Da ne bo kakšnih nepotrebnih besed v teh slabih časih, naj bo še zabeleženo, da majhica Jednota ni bila radi mojega izleta čisto nič oškodovana — društvo Zvon — menda tudi ne, moja privatna blagajna pa zelo malo. Tako je zadovoljstvo na vse strani.

Vsak urednik bi moral vsaj na vsake tri mesece enkrat iti na kakšno daljšo pot, da bi si nabral gradiva, inspiracij in novih idej. Križ pri tem je, da se z bratskimi pozdravi ne da nadomestiti zamujenega časa, niti kupiti vzajemnega lista. Preostaja mu kvečjemu kakšen "excursion," ki se začne in konča v 24 urah.

Zdaj je pa že čas, da vam povem nekoliko o proslavi sami. Poset prireditve je bil prav poln, če vpoštevamo splošne razmere in čikaške razmere posebej. Celu v Clevelandu, ki ga smatramo za ameriško-slovensko metropolo, bi priznali tak poset prireditve podpornega društva za dober. Posetniki so bili mirni, pozorni in dobro razpoloženi. Program, ki ga je vzorno vodil agilni predsednik društva Zvon, sobrat John Zvezich, je bil pošten in je v splošnem zadovoljil občinstvo, kot je bilo videti. Govorniki, katerih je bilo precej, so bili vsi zavedali, da predolge govore ne izmučijo in mnogokrat dolgi govorci občinstvo, zato so se držali zlate srede, ali pa so se nagibali na krajšo plat. Za moj okus je bilo tako ravno prav. Govorili so nekateri ustanovni člani, več zastopnikov čikaških in okoliških društev JSKJ, pa glavni predsednik in četrti nadzornik J. S. K. Jednote. Imen govornikov ne morem navesti, ker nisem vseh slišal ali pa si jih nisem zapomnil.

Med posameznimi govorniki so nastopili pevci, posamezno in v zborih. Vsi so se potrudili podati nam našo pesem v vsej njeni lepoti in so bili zato živahno aplavdirani. "Jezero," mešani pevski zbor prekmurskih Slovencev, je zelo ugajal, in prav tako, ali pa še bolj, moško pevsko društvo "Prešeren." Slednji je bil vsled burnega aplavza prisiljen dvakrat nastopiti. Ne domišljam si, da sem kakšna avtoriteta glede pevske umetnosti, toda poslušam imam prilično dober in slišal sem že mnogo dobrih pevskih zborov, pa sem bil prav prijetno presenečen najti v Chicagu tako na glasovih bogat in treniran pevski zbor kot je "Prešeren."

O umetnem plesu raje ne bom govoril in pisal, ker sem sedel tako blizu, da sem moral gledati samo čevljičke, pa — hud veter je bil. "Profesorja" Joe Fajfar in Steve Foys sta s svojim šaljivim, ob enem pa deloma tudi slavnostnim primernim kupletom, izbornu zabavala občinstvo, ki ju je hvaležno nagradilo z gromovitim aplavzom.

Ves obširni program je bil izveden dostojno, neprisljano in primeroma v kratkem času, kar je ohranilo občinstvo v dobrem razpoloženju za takozvano prosti zabavo, ki je sledila oficijelnemu delu prireditve. Na oficijelni in neoficijelni del prireditve, kolikor sem jo videl in se je udeležil, je društvo Zvon lahko ponosno. Društvo samo bo pa najboljšo vedelo, kateri posamezniki ali skupine zaslužijo največ priznanja za tako dobro prirejeno in lepo uspešo prireditev.

Agilna in v naselbini ugledna društva kot je Zvon so neoporečno v kredit in ponos J. S. K. Jednote.

Takozvane proste zabave ne bom opisoval, ker te vrste zabave so si zelo podobne tri tisoč milj daleč od vzhoda na zapad in približno toliko od severa na jug. Baš na "prosti zabavi" društva Zvon v Chicagu pa sem se prepričal, kako majhna je končno ta dežela, kljub svoji ogromni razsežnosti. Stoteri stari znanci in prijatelji, katere sem našel tam, mi niso bili znanci samo iz Chicaga, ampak posamezni celo iz koruznih pregozdov Indiane, iz pelinovega Wyominga, izmed bombažnih plantaž Arkansasa, iz srebrnega Colorada, iz zelene Washingtona in izmed duhtecih vrtnic Oregona. "Gosh!" sem si mislil, "če bi človek imel kakšno marogasto preteklost in nemirno vest, koliko prstov bi kazalo nanj!" Tako pa me je kot diha božanske Vesne obkrožala sladka zavest, da ni nič lepšega na svetu, kot sniti se z množico dobrih starih in novih prijateljev!

Nekdaj zelo popularna, zdaj pa že precej postaršana in pozabljena povelja (Tipperary) ima tudi sledeče verzice: "If I make mistakes in spelling, Molly dear, said he, remember it's the pen that's bad, don't lay the blame on me!" Jaz se, žal, ne bom mogel izgovarjati na slabo pero, četa opis proslave 25-letnice društva Zvon ni tak, kot bi moral biti. Pisal sem ga namreč v "uredništvu št. 2" s krasnim zlatim peresom, katerega darila sem bil ob enem z nekaterimi drugimi srečnejši tudi jaz deležen v spomin omenjene proslave. Najrajši bi čitatelje prepričal, da se s finim zlatim peresom sploh ne more kaj slabega napisati, niti ob eni zjutraj, ko je bila temu članku postavljena zadnja pika. Zlate črke na peresu pa mi vzbujajo željo, da bi s tem zlatim peresom mogel opisati tudi zlati jubilej društva Zvon in da bi tisti opis čitali vsi, ki so prisostvovali Zvonovemu srebrnemu jubileju, in da bi bili prav tako optimističnega razpoloženja in razigrane volje, kot so bili na proslavi 25-letnice 11. oktobra 1931.

A. J. T.

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje iz 1. strani)

je našla cigareto in puha kot lokomotiva! Par minut zatem je že posnemalo pol ducata nežnih dam, nakar smo se še mi moški navdušeno pridružili kadilskemu koncertu.

Zunaj je nevihta vila in dež na okno je škropil, prav kot pravi tista pesem, tuintam je mignila mimo okna jetično blede luč, med nami pa je zavladala topla sreča jesenskega večera. V naših srečih je bilo toplotno, vedro in jasno, dasi je pod stropom železniškega voza bilo črno in zakajeno, kot da se napravlja za točo!

Pretekli teden sem bil šel obiskat prijatelja, o katerem sem izvedel, da se nahaja v bolnici. Povedal mi je, da se novi mošt v domači kleti imenitno čisti in da se je že dobil sveži kostanj v trgovini, njegov sosed pa da mu je obljubil prvi pridelek svežih klobasic, krvavice in riževih; preden pa so se njegovi sladkosnedi upi vresničili, je moral v bolnico, kjer so mu nemudoma odstranili neko nepotrebno stvar iz notranjščine. Po vsem tem pa je moral pet dni biti kar ob svojem.

Razume se, da je bilo moje sočutje zanj in moje obžalovanje njegovega položaja stoprocentno. Toda, ko je prišla s sobo njegova brhka, živoka bolniška strežnica, je to moje obžalovanje takoj padlo na 50 procentov!

V nekem slovenskem listu

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Kat. Jednota

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD V ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: PAUL BARTEL, 901 Adams St., Waukegan, Ill.
Podpredsednik: ROSE SVETICH, Box 1395, Ely, Minn.
Tajnik: LOUIS CHAMPA, 416 East Camp St., Ely, Minn.

Vrhovni zdravnik:

DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St. N. S. S. Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
1. nadzornik: JOHN MOVERN, 412—12th Ave. E., Duluth, Minn.
2. nadzornik: JOHN KUMSE, 1735 E. 33rd St., Lorain, O.
3. nadzornik: JOHN BALKOVEC, 5400 Butler St., Pittsburgh, Pa.
4. nadzornik: WILLIAM B. LAURICH, 1900 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.

Porotni odbor:

Predsednik: JOSEPH PLAUTZ, 432—7th St., Calumet, Mich.
1. porotnik: JOSEPH MANTEL, Ely, Minn.
2. porotnik: ANTON OKOLISH, 1078 Liberty Ave., Barberton, O.

Jednotino uradno glasilo:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Urednik in upravitelj: A. J. TERBOVEC.

Vse stvari tikače se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljke naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika protnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišniške pritožbe naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Dopisi, društvena naznanila, oglasi, naročnina nečlanov in izpodbiranje naslovov naj se pošiljajo na: Nova Doba, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda na tajnika bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se obrne na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 5 člani.

sem nedavno čital, da je premil dragi rojak, ki je bil star 38 let in je bival v Ameriki 38 let. Kje je bival prej, poročilo ne pove!

Vremenski preroki in praktičari pravijo, da bo bližajša zima dolga in huda. Marsikje bo manjkalo tudi denarja za nakup premoga, tako da bo zima dvakrat huda. Nekaterim bo nekoliko pomagano s tem, da bodo mesto premoga lahko rabili za kurivo ničvredne bonde in delnice!

A. J. T.

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

(Nadaljevanje iz 1. strani)

Zahvala angleških učiteljev. Nedavno tega je posetila Ljubljano in najlepše predele dravske banovine skupina angleških univerzitetnih profesorjev, učiteljev in dijakov. Skupino sta vodila prof. Edvards (Nottingham) in ravnateljica učiteljske Miss Edith Butcher (Lincoln). Te zdaj so bili angleški gosti polni hvale o lepota naše zemlje in o ljubeznivosti Slovencev. Po povratku v Anglijo je Miss Edith Butcher v imenu cele skupine poslala zastopnikom oblasti in slovenskih planinskih društev zahvalna pisma, v katerih ponovno izreka zahvalo za ljubeznivi sprejem, ki so ga bili povsod deležni. Ban dravske banovine dr. Drago Marušič je prejel tole zahvalno pismo: "Blagorodni gospod! Pravkar sem se vrnila v Anglijo. V imenu vse naše skupine se Vam in vsem ostalim, ki so nam s svojimi številnimi uslugami in olajšavami za bivanja v vaši prekrasni deželi šli na roko, še enkrat iskreno zahvalim. Ta obisk nam ostane nepozaben in trdno verujemo, da nam bo v prihodnosti še opetovano dana prilika, da se vnovič pomudimo v Sloveniji in drugih krajih Jugoslavije. Z našo iskreno zahvalo vdana Edith L. Butcher.

Na popolnoma suhem Cerkniškem jezeru so osuševalna dela v polnem teku. Vodna zadruga v Cerknici je osredotočila vsa dela na glavno požiralno jamo Veliko Karlovico. Na jezeru raziskujeta že precej časa z električnimi aparati dno prof. dr. Stern in dijak Lohnberg z univerze v Göttingenu. Jezersko dno sta preiskala že v globini do 300 m. Na njuno pobudo je bila tudi ekspedicija v Veliko Karlovico, ki je glavni odtok jezera. Preiskali so tudi potok Cerkniške ter so se ekspedicije udeležili prof. dr. Stern, visokolek Lohnberg, iz Dolenje vasi pa Ivan Milavec in predelavec

Jože Branisel s petimi delci. Vodne zadrage, ki je dala razpolago čoln, luč, potopno orodje in dinamit ter tako gočila in olajšala prodiranje jame. Ekspedicija v Karlovico je po 8 in pol urnem, zelo utrujenem prodiranju prešla dolgo pot poleg številnih skalah in rokavov in votlin. Skupina je prebrodila 13 jezer in je nov in odkrila poleg stranskih rogov še doslej neznano jamo v dolžini 400 m. Sote te jame ni mogoče opaziti v njej so kapniki v najtežjih oblikah. Nadaljnje prodiranje je zaustavil ozekek v trinajstem tolmu, skozi terga je pihljala prijazna pica.

Skozi ta tolmu je skušala ekspedicija priti trikrat, a ni mogla pri vseh naporih. Na čolna naprej. Tudi po je bil zelo naporen, ker je treba precej časa nositi preko tolmu, skladov kov in kamenja. Člani ekspedicije so se morali večkrat dno čolna ter prodirati naprej, oprajoč se ob strop. Večkrat so morali nja razstreljevati z dinamit in razbijati s kladi. V hodnja raziskovanja bo potrebna poleg drugih tehničnih sredstev tudi iz gumija, da ga bo lažje in na telefonska zveza, da marjem ne bo treba bati nastopa vode. Ob nalivu reč kaj lahko nastopi zapre raziskovalcem izhod peditije v jame, ki jih je kaj nepoznanih, bi se organizirati tako, da bi marji vedno v telefonski svojimi zunajnimi pomočniki.

Začetkom septembra pavske karabinerji v Vipavi tirali Slavkoto Ponižo in druge Vipavce. Ko so prišli na dom, jim niso pokazali njih nameravajočih. Tudi ni znano, kam so ginali.

Jagnje z dvema glavama šestimi nogami je razstavil v Zagrebu. Pač čuden stvar naravi.

Slikar Božidar Jakac je deljo 27. septembra otvoril kopečevem paviljonu v Ljubljani razstavo slik, ki jih je v veličnina za časa svojega vanja v Zedinjenih državah. Otvoritev je občinstvo v velikem številu posetilo.

Nov parnik "Jugoslavija" Prihodnje leto bo Jadransko vitha spustila v morje novnik "Jugoslavija," katerega je na Angleškem. Bode iste kakor je "Karadjordje"

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
South Slavonic Catholic Union.

Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

Current Thought.

YOUTH MUST SHOULDER RESPONSIBILITY

It was just three weeks ago that death overtook Bro. Joseph Pishler, supreme secretary. Fate expressed itself, as usual, with a warning, but just merely pounced upon its victim. We hate to see any of our members pass into the great beyond. But according to the law of probabilities a certain number of people die every year.

Our Union has a quota of members that pass away annually. But who these members are no one knows, but it is certain that the law of averages holds good in our South Slavonic Catholic Union.

Twenty years from now the quota of members passing away from our midst will be filled, as prescribed by the law of averages. Good, dyed-in-the-wool members, with a strong backbone, who worked hard to make our Union what it is today, and who did not permit any obstacles stand in their way to reach the desired goal. A certain number will be gone 20 years from now.

Which brings us to the problem of youth. Our youth who do not grasp the real significance of the value of a fraternal organization like our South Slavonic Catholic Union.

Only after they have married and settled down. And, especially, when their offsprings are born do they look seriously into the future and ponder what might happen to them should an unfortunate visit of death reach the family.

A member insured in our South Slavonic Catholic Union enjoys advantages over any other form of insurance; for the same premium paid in the form of monthly lodge dues. Sick and death benefit, and even funeral expenses are provided for members.

The death of our supreme secretary, Bro. Pishler, brings to light another factor directly dependent upon our youthful members—the English-conducted lodges in particular.

The very nature of our fraternal benefit organization requires the closest co-operation among members united for a common purpose. Local branch lodges carry out the detail work. The president, secretary, vice president, treasurer and other officers and committees of lodges are of extreme importance in the successful continuation of our Union.

LEADERS ARE NEEDED

But like in all other undertakings there must be a few leaders who are ready to take the initiative and who assume the bulk of the responsibility of the local lodge. Officers of a lodge are elected by their position by the majority of members. But too often these very members forget that other side of the story—extra work.

Our younger members should train themselves in establishing themselves—fearless leaders—with ideas to carry on the work of the Union. Now is the time to smooth the rough spots of inexperience. Get acquainted with the many intricacies of lodge insurance. It will enable you to convince associates more easily into becoming members.

Our Union, like any other organization, needs leaders; leaders who take a deep interest in the principles, detail work, and the general understanding of lodge insurance benefit.

Our youth has been prone to take things for granted and showed the older members to take the lead. Very little effort has been made to express individualism among our English-conducted lodges. It is hard to understand such a predicament, nevertheless, it is there.

It is sincerely hoped that our English-speaking units will have made enough steps in the right direction by the end of July, 1932, when the next general convention will be held at Indianapolis, Ind., so that an impressive showing will be made. Members, take a deeper interest in our South Slavonic Catholic Union!

Indian Lodge to Stage Annual Dance

Chicago, Ill.—All the SSCU members and friends are urged to come to the Indian's Lodge event of the year, and that is their dance to be held on Saturday, Oct. 24, at the National Hall, 1802 S. Racine Ave.

If you have enjoyed yourself at the Zvon's dance, and believe me, you will also enjoy yourself just as much at this one.

We especially urge members to come to this dance. Oh, yes, I forgot to mention that Doc Rutter and his Club Orchestra will be there.

Well, I'll see you at the dance. Don't forget the date—Saturday, Oct. 24.

Leo W. Moore, Sec'y, No. 220, SSCU.

Bugsy: Why don't you weed your garden?

Warmer: Because if I did there'd be nothing left in it.

COMMENTATOR

RADIO PROGRAMS

Perhaps this column likes to delve into radio. At any rate, the radio is understood by almost the entire populace. It requires but little explanation about its working principles. A home without a radio is desolate.

I was wondering just how many people really enjoy listening to an evening program. I, for one, get rather tired of hearing the same kind of sausage, baked goods, dental cream or some favorite cigars impressed upon me daily.

Drama, comedies, mystery stories add to the variety of the radio program. But how I hate to hear the advertised portion inserted during the program by its sponsors. It has a tendency to break the serene thought, that turns entertainment to a terrible bore.

In some ways the old phonograph has a distinct advantage. No advertising product had to be listened to. You could select what record pleased your fancy and listen to it with complete delight. It is true that the record had to be changed, but that was before we had so many automatic devices, when we were not inclined to be so lazy.

On the other hand, you always knew just what you could listen to, depending upon the stock of records. Perhaps this is what appealed to the popular fancy, that of repeating the tunes.

The radio should be classed as a public utility, and as such should be entirely in the hands of the federal government. A fair charge could be made to the radio listeners, eliminating excess profit, as the people of this country would benefit directly. No individual corporation should ever be given control.

Then you and I wouldn't have to listen to the daily repetition of the much advertised product, whatever that may be. You and I could listen to an evening of real entertainment. The program would not be interrupted upon by an untimely reminder of what to eat for breakfast.

Some young, ambitious politician would earn the glory of the public's undying gratitude by taking the lead in legislature, and after working out a plan, compel Congress to pass a radio law that insures entertainment, and not a lot of advertising disguised as entertainment. L. M. K.

Hallowe'en Gala

Best Dressed and the Funniest Costumes to Be Awarded Prizes

Gowanda, N. Y.—Hallowe'en Gala. This is the name members of Pathfinder Lodge, No. 222, SSCU, have given their first dance of the season that will be held next Saturday, Oct. 24, at the Slovenian Hall, Palmer St.

Cliff Dawson and his well-known orchestra will furnish the music for both young and old. Prizes are to be awarded for the best dressed and for the funniest costumes. Are you going to be the lucky one?

Come one, come all to our Gowanda ball. Don't forget the date. The place is just around the corner.

Philip Palcic, Sec'y.

Passenger: I say, porter, did you find \$50 on the floor this morning?
Porter: Yes, suh. Thank you, suh.

ATHLETIC BOARD OF S. S. C. U.

Chairman: F. J. Kress, 204 — 57th St., Pittsburgh, Pa.
Vice chairman: J. L. Zortz, 1657 E. 31st St., Lorain, O.
Joseph Kopler, R. D. 2, Johnstown, Pa.
J. L. Jevitz Jr., 1316 Elizabeth St., Joliet, Ill.
Anton Vessel, 319 W. Birch St., Chisholm, Minn.
Louis M. Kolar, Athletic Commissioner and Editor of English Section, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

BRIEFS

Miss Vida A. Kumse, senior at Kent State (Ohio) College, was recently chosen president of the Mathematics Club and secretary of the Velvet Curtain Players of the college theater. She has the leading part in the play, "Cock Robin," which will be given Nov. 19. Sister Kumse is a member of St. Aloysius' Lodge, No. 6, SSCU, of Lorain, O., and is the daughter of Mr. John Kumse, second member of SSCU Supreme Board of Trustees.

Anton Vessel of SSCU Athletic Board, doing post-graduate work at the University of Nebraska, is assisting the chemistry department with its freshman class. Bro. Vessel was given a fellowship at the University of Nebraska for his exceptional work in chemistry while attending University of Minnesota. His home town is Chisholm, Minn., where Jubileeers, No. 215, SSCU, are situated, of which he is president.

Credit of writing the first Slovene book in South America goes to Mr. J. M. Jug, whose literary achievements were recently published under the title "Izseljenec."

October issue of Harper's Magazine contains an article titled "Land of Promise," written by Mr. Louis Adamic. A few months back Mr. Adamic had one of his works published in book form that dealt with the economic problems of today. This literary contribution caused many comments from the nation's leading writers.

Indian Lodge, No. 220, SSCU, of Chicago, Ill., will hold its first anniversary dance Saturday, Oct. 24, at National Hall, 18th St. and Racine Ave.

Betsy Ross Lodge, No. 186, SSCU, of Cleveland, O., will hold a masquerade dance Saturday, Oct. 24, at Slovene Workingmen's Home.

Pathfinders Lodge, No. 222, SSCU, of Gowanda, N. Y., will hold a Hallowe'en Gala Saturday, Oct. 24, at Slovenian Hall, Palmer St.

Collinwood Boosters and George Washington lodges' playground teams, Cleveland, O., meet Sunday afternoon, Oct. 24, at 2:30 o'clock, at White City for the deciding game to crown the Ohio SSCU champion.

Mary had been mildly punished by her mother for an infraction of household rules. That night when she was saying her prayers, she said: "God bless papa, and cousin Ellen, and Aunt Jane, and sister Anna, and—that's all." Turning to her mother she said: "There, I suppose you noticed that you were left out."

Lady: I don't want any peddlers or agents annoying me by ringing my front door bell.

Peddler: That's exactly why, Madam, you should buy one of these "No Peddlers—No Agents" signs.

CONVENTION CITY

Conventions are worth millions to Cleveland.

Recent tabulations by A. J. Kennedy, manager of the Convention Board of the Cleveland Chamber of Commerce, reveal that during the past ten years conventions meeting here have expended \$51,641,245 of outside money in this city.

This estimate was made after a careful survey of the expenditures of the 1,300,922 visitors who came to Cleveland during the years from 1921 to 1930 solely to attend conventions and expositions. During that period 1,828 conventions were held in this city.

The value to Cleveland of the Public Auditorium is evident in the tabulations; 1922, the year the auditorium was opened, shows a definite increase in the number of conventions held here. The year 1927, when the West Annex was made available for convention expositions, shows a revenue from conventions almost double that of any previous year. From 1927 the community's annual income from conventions has averaged more than \$7,000,000.

The record for 1931 indicates that the Cleveland convention business has not been materially affected by the general depression. The city has entertained 226 conventions to date and approximately fifteen more will convene here before the end of the year.

This year's convention business attendance is estimated by Mr. Kennedy at 135,302 and the expenditures of 1931's convention visitors at \$6,765,100.

The Convention Board of the Chamber of Commerce is organized to assist Clevelanders in securing conventions and to aid local committees in perfecting convention arrangements. Through the Convention Board's activities, many local groups have been able to entertain the national and state conventions of their organizations, and Cleveland has enjoyed a steady and profitable business as a result.

Mr. Kennedy has expressed the hope that any local group whose convention has not met in Cleveland in recent years will give consideration to inviting their fellow-members to meet here. Such a group will find the Convention Board ready to extend complete cooperation.

EXPRESSES THANKS

Pittsburgh, Pa.—I wish to extend my thanks to all members of Pittsburgh lodge, No. 196, SSCU, who have displayed such wonderful spirit of comradeship and loyalty during the interment of my son William.

It is at such a time that we appreciate acts of kindness, for it helps to lighten the burden of our sorrows.

And, in turn, I wish to extend my thanks to all members of the lodges in our SSCU, who have sent their sympathies through the columns of the Nova Doba.

Mrs. Seda Shalamunec.

"I never thought I'd pull through. First I got angina pectoris, followed by arteriosclerosis. Just as I was recovering from these I got tuberculosis and aphasia."

"Great guns, man, you don't look much the worse for it."

"I wasn't ill, you nut! I was in a spelling contest."

Speaking of Trees

In our early days we learned that all Gaul was divided into three parts. Today the world seems to be divided into three classes—drivers, pedestrians and traffic cops, and each has his share of gall.

SPORTING BITS

INTER-LODGE LEAGUE OPENS WITH G. W.'S, CHAMPIONS, DEFENDING CROWN

Girls' Bowling League Contemplated; G. W.'s Lead in Three-Game Series With 2852

Cleveland, O.—Before a large crowd the George Washington Lodge, No. 180, SSCU, drubbed the Collinwood Boosters, No. 186, SSCU, in all three games played in one of the Inter-Lodge League tilts Sunday, Oct. 18.

Thus the 1930-31 Inter-Lodge League champions successfully defended their title, led by their new captain, Joe "Ox" Kramer, with series of 605 on games of 195, 205 and 205. The one and only Lindy shared second honors with Pugs Opalek, collecting 559 apiece.

With a three-game total of 2852 pins, the Cherry Tree Choppers led the circuit in high three-game series and taking second place in high game with 996, while Comrades are in front with a high game of 1015.

The two new regulars to join the team are Krainz and Peck, both good bowlers. F. Oberstar led the Boosters' quintet with his 544 on games of 192, 149 and 203.

COLLINWOOD BOOSTERS		GEORGE WASHINGTONS	
J. Laurich	163 169 157	Opalek	223 184 192
T. Kozlevcar	159 181 168	Krainz	185 180 158
J. Koren	151 180 170	Peck	189
T. Laurich	175 177 190	Walters	146
F. Oberstar	192 149 203	Drobnic	191
Totals	840 856 888	Kotnik	204 203 192
		Kramer	195 205 205

Totals 996 918 938

Betsy Ross, No. 186, SSCU, took one game from the S. Y. M. C., who took second place in the league last season. Baraga and Krall, both formerly with the Boosters, rolled for the Flag-makers, the former getting 205, 200 and 203 for a total of 608.

S. Y. M. C.		BETSY ROSS	
Prosek	169 223 223	Krall	143 181 160
Kushlan	180 169 158	Marzlikar	166 202 160
Slapnik	194 203 136	Oberstar	148 153 176
Lausche	211 200 178	Scufca	170 185 194
Yerse	188 194 168	Baraga	205 200 203

Totals 952 989 863 Totals 832 921 893

Bendy Alich, anchor man for the Comrades, thrilled the Inter-Lodge League fans by ending his 670 series with a sensational 297, while his two other scores were 170 and 203. Fate decreed that he should lack a perfect game by three pins, his last ball refusing to break, leaving the 2-4-8 pins standing. Congratulations, Bendy!

GIRLS' BOWLING LEAGUE

Bro. Heinie Martin, president of the league and member of the G. W.'s, is planning on a girls' bowling league. Games are to be only five frames instead of the customary ten, and two games instead of three are to be bowled. The league is to start some time during November.

So, lassies of SSCU lodges, get together and organize a team. Come to the next meeting and learn further of the plans made especially for you, as they will be explained by the team captains. Let's see the Collinwood Boosters, Betsy Ross and George Washington girls toe the foul line when the bell rings.

Frank "Samson" Drobnic, Vice President.
George Washington, No. 180, SSCU.

SAYING IT WITH COMRADES

Johnny Bartel's .464 Tops Comrade Sluggers

Waukegan, Ill.—Johnny "Bing" Bartel, Comrades' (No. 193, SSCU) star first sacker, took first place in individual batting averages with a splendid .464 mark at 166 trips to the plate. Bartel also leads in runs scored with 46 and topped his teammates in extra base hits, connecting for 3 home runs, 13 triples and 13 doubles during the 1931 campaign.

Lary "Al" Petrovic leads in walks, with 28 free passes to the initial sack. Petrovic also holds the Comrades' most consecutive game record with 76 (1929-30-31), having participated in each and every contest since Sept. 1, 1929.

Individual and team batting averages of the Comrades, Illinois SSCU state champions of 1931, follow:

Player	G.	AB.	R.	H.	Ave.
J. Bartel	39	166	46	77	.464
Bill Kaires	7	29	5	13	.448
A. Edwards	8	36	12	16	.444
M. Lloyd	12	30	9	13	.433
L. Rode	29	108	39	37	.344
C. Burks	34	106	17	36	.340
B. Kaires	33	119	40	40	.336
T. Walker	21	80	9	25	.313
B. Christie	23	89	17	25	.281
L. Petrovic	40	151	31	39	.252
C. Pabst	39	135	38	33	.244
F. Petrovic	39	112	22	26	.232
M. Urbansic	6	18	1	3	.167

Team totals 40 1179 286 383 .325

John Petrovic,
Business and Publicity Manager.

A passerby stopped to watch an old man in his garden weeding. "Which weeds do you consider the easiest to kill?" he asked.

"Widow's weeds," answered the old man. "You have only to say 'Wilt thou' and they wilt."—Bystander.

Angler: Well, dear, what do you think of these nice, big fish?

Wife: You needn't try to fool me. Mrs. Alden saw you in the fish market.

Angler: Y-y-yes, I know. Er-ah, you see I caught so many I thought I'd sell some of them.

HELP THE NEEDY SLOVENES

Organize Relief Committees in Various Settlements; Select a Central Point for Distribution, Where Needy People Can Gain Access; Co-operation of All Should Be Solicited and Not Burden a Chosen Few

Help out our needy Slovenes in this unemployment crisis. Associated charities throughout the country are sending out appeals to feed and clothe the needy. Money is solicited, so that the hungry will not starve. Organized charity realizes the plight of the many unfortunate people, some of whom are on the point of sheer exhaustion.

But what about our Slovenes? It is a characteristic trait of our people to shun charity. A number have overcome their pride because they have been forced to the wall, literally speaking. Still a large number remain in want, and it is this class that we should direct our immediate attention.

In your neighborhood there is a large family whose plight has been kept from the public's eye because the provider is sacrificing himself in all that is humanly possible. He hates to accept charity and be known as dependent upon other people. Perhaps he would assume a different attitude should his own people lend a helping hand.

He has tried hard to scrape together a few dollars to keep his dependents from starvation. But the strong desire to keep his family going has its limits. When he trudges daily in search of work without success, even the closest skimping will not make ends meet. He is at the end of his resources.

Look around in your neighborhood and get acquainted with the real facts of life. Your actions can hardly be branded as minding other people's business. You should help them in spite of themselves, and earn a life-long gratitude, for a person remembers such helping hands the rest of his lifetime.

Recently a group of Slovene farmers in the outlying districts of Cleveland delivered truckloads of vegetables and fruits to the needy by unloading their gifts in the heart of three Slovene colonies. Another fraternal benefit organization has set aside a fund of \$7,000 for charitable purposes. These are just examples of what our people are doing to help the needy ones.

"Can the surplus" campaign was launched in Cleveland recently on a city-wide scale. The excess fruits and vegetables were canned in the Public Auditorium, in which a number of people volunteered to help out in the canning.

It has been the practice for a number of years to help out the needy families during Christmas time. Various relief committees made extensive plans to gather enough food to fill a certain number of baskets. These were distributed at Christmas time.

These relief committees should concentrate their efforts the year round in the face of the present unemployment crisis. This does not necessarily mean that the food has to be collected and distributed to fill so many baskets. Rather, the committee should make a survey of the needy families and bring the issue to the attention of the entire colony.

In this way the assistance to be given will be worked out on a systematic basis. A little help from each person in a position to give relief means much when a large number make equal contributions.

The practice in the past has been to collect food from the small retailers at Christmas time. The bulk of philanthropy rested in the hands of the few. It would hardly be fair to ask repeated assistance from these benefactors the year round.

But charity work distributed among the entire colony would mean assisting the unfortunates the year round, and not cause too much inconvenience to all. It would mean a lot to the needy ones.

Each Slovene community should take it upon itself to organize a special relief committee.

INDIAN SHORTS

Fall and Winter Activities Resumed

Chicago, Ill.—Social and gymnasium activities are functioning once more at the Indian Lodge and this time with more pep than ever. At our last social the majority of the members were there, and guests equalling the number of members were there also.

Rudolph Vink, who joined our lodge last March and then withdrew a little later, came back with plenty of vim, vigor and vitality and says that he is going to help the lodge to achieve greatness. He started off by donating to the Indian Lodge, for its socials, a five-pound box of chocolate creams. We surely did appreciate the candy, Rudy, and I'm sure the guests did likewise. The lodge furnished sandwiches, drinks and cakes. A grand time was had by all.

The officers of the Indian Lodge would like to hear comments of any events that they run; that is, if you have enjoyed yourself at any party or whatever the Indians sponsor, let us know; or if you haven't enjoyed yourself, let us know anyway.

Albert and Otto Spolar came home one evening with a few prizes that they won in a card party at a friend's home. I wonder if it's skillful playing or luck that brought them these prizes?

See you at the dance!

Leo W. Moore, Sec'y,
No. 220, SSCU.

Boosters to Hold Fourth Anniversary Dance

Cleveland, O.—Collinwood Boosters, No. 188, SSCU, will hold their fourth anniversary dance Saturday, Nov. 7, at the Slovenian Home on Holmes Ave.

A good time is in store to all those that will attend our fourth anniversary dance, for the committee in charge has worked hard to make the Boosters' affair a huge success. For an evening of wholesome enjoyment come to the dance.

Moreover, the Inter-Lodge League B champions of playground baseball will be on hand, for the Boosters took the much coveted cup as their contribution in SSCU sports. Here is a splendid opportunity to meet the boys.

Special invitations go to the neighboring SSCU lodges, namely, George Washington and Betsy Ross, and others, with the sincere hope that all will be strongly represented.

John Laurich, Pres.

Goes 865 Miles an Hour

Next to a bullet what is the fastest moving thing made by man? Mr. Hoskins, writing in Forbes, thinks he has found it. It goes 865 miles an hour. This speedy "it" is the tip of the blades of a new high-speed electrical turbine which makes 3,600 revolutions a minute. In 1929, turbine generators were made to develop 10,000 kilowatts of electricity at the same speed of 3,600 revolutions a minute. In 1930, they were made to develop 15,000 kilowatts. Now, their makers say 25,000 kilowatts is possible at the same speed, and the electrical turbine is the second fastest thing man has yet made.

White Collar Job

"Look here, Rastus, I am paying you to cut that wood. What's Mose doing it for? Did you hire him?" "Yassuh. Ah is gwine to pay him \$1.25 for the job."

"But I was to pay you only a dollar." "Yassuh, but it's wuth a quatah jes' to be boss foh once."

Her Mother's Daughter

He (after long argument): I wonder what would happen if you and I ever agreed on anything.

She: I'd be wrong.

Don't Use Grasshopper Methods

A grasshopper has lots of action, but little brains. When it moves, it hops. When it hops, it knows not whence it hopped—just hops. The strength of the insect, the direction and velocity of the wind determines its landing place.

Will there be a morsel of food for it in that unknown spot where it landeth? Probably not. It may flop on top of a barren rock or land in the dust of a beaten road. Ho—it hops again.

In contrast to its hit and miss methods, let us consider the honey bee. When one bloom has been drained, it goes at once to the next bloom—not over the fence, not in the next block, or in the next township.

From blossom to blossom it hums with a directness and definiteness that is uncanny.

The honey bee has intelligence and uses it. It gathers what is at hand right there and now. It buildeth both home and store of wealth.

The grasshopper spendeth his time hopping aimlessly about. He storeth up no food for the winter and turneth up his toes at the first frost.

Moral: Systematically work your plan and systematically plan your work.—The Yeoman Propeller.

Gulic vs. Opalek

Cleveland, O.—Sunday, Oct. 18, the Collinwood Boosters showed their superiority by defeating the George Washingtons, 4 to 2, in the series to determine the state of Ohio SSCU playground ball champion.

Pugs Opalek allowed but 3 hits, while Gulic permitted 4, which is evidence in itself how closely the teams battled every inch of the way. Opalek breezed 12 Boosters and walked 5.

In the fourth inning Valkovar walked and Krall doubled, scoring Val. In the seventh Valkovar and Krall walked, Lokar doubled, scoring Val, while Krall came home on a grounder to third base. Valkovar was the hitting star, slamming a home run in the ninth inning.

Opalek got the first hit in the sixth inning, but was left stranded on bases. Birchy Kromar hit a home run in the eighth inning. Vessel singled in the ninth and scored on Hocevar's sacrifice fly.

Geo. Wash. 000000011-2 4 0
Coll. Boost. 000100201-4 3 2
Joseph Jaklich, Pres.,
No. 180, SSCU

A Blow-Pipe Gun

The Indians of the interior of British Guiana employ a blow-pipe, or, as it is commonly called, a blow-gun, for killing game. This weapon, although of a very primitive type, is ingeniously constructed. It consists of two tubes, one within the other, separated by wrappings of fiber or cotton cemented in place by bees-wax or gum. At one end one or two teeth of animals are attached to act as a sight, while at the other a mouthpiece is fixed. Through the tube the natives blow darts about the size of steel knitting needles, made from pieces of the mid-rib of a palm leaf.

This primitive weapon does not sound very formidable, but the blow-gun can be used with ferrible effect. A native skilled in the use of the blow-gun can kill birds on the topmost branches of tall trees with a certainty that surprises the Europeans. To make sure of killing large animals the darts are first of all dipped in some strong vegetable poison.

"I've swallowed my collar-button," gasped the grocer.
"Well," responded his wife, "you know where it is, anyway!"

NEVER SATISFIED

East Palestine, O.—Our given ability measures our success. We are successful only to the extent of possessing ability. But most of us fail to use our ability to its limit. We go so far, and then we quit. We all can't be successful lawyers and doctors, but we can make our own chosen or perhaps allotted field as good as our ability will allow it to be.

We are too easily contented. It is one thing to be contented, when we have satisfied our conscience that we have done our best, and another, when we are contented and know that we have not exercised the farthest extremes of our capabilities.

It can be noticed that the lodge, which is never contented and is ever striving, is always the most popular. It reaches one goal and then quickly establishes another, just a little farther down the road. And that makes it interesting, and adds to its personality. Every lodge has a personality. The lodge whose personality is characterized by ambition and enthusiasm is the choice of the majority.

Joe Golitic, No. 41, SSCU.

Uncle Sam's Stock of Silver Money Is Large

Although silver was "demonetized" more than a generation ago, we still coin silver. There now are 540 million silver dollars in the stock of money of the United States, to which may be added 311 millions of subsidiary silver, half dollars, quarters and dimes.

So despite silver's "demonetization," the U. S. today has in its money stock more silver than ever before, though not in the form of silver dollars.

Whether silver can "come back" may be a question. Yet less than 10 years ago silver actually was worth more than 16 to 1 in ratio to gold, and it was not profitable to coin it as money at that ratio.

The resurrection of the silver question is due to extraordinary conditions throughout the world. These conditions are not normal and the question is whether gold is overburdened in becoming the metallic base of all money of the globe.

The United States and France have a surplus of gold of about one billion dollars. And the rest of the world is short a comparable amount of credit, that is, 20 to 30 billion dollars.

Where the Earth Is Thickest

If the earth were of uniform surface it would naturally be of the greatest diameter at the Equator. Of course, the earth is not uniform, for here and there arise mountain peaks and plateaux which are much above the average level. The earth will be thickest where there is a mountain peak at either end of the diameter.

To find this spot has involved a good deal of search. As a rule mountain ranges have ocean depths opposite to them. Thus the Antipodes of the Himalayas is a basin in the floor of the South Pacific Ocean which is four miles deep. On the account the diameter here is little more than the equatorial average. Chimborazo, in Ecuador, is now taken as being one end of the longest diameter. The top of this mountain is four miles above the sea at one and a half degrees south of the Equator. A line drawn from here through the center of the earth would come out on the north coast of Sumatra, which, if not definitely mountainous, is fairly high ground.

PICTURESQUE PIROS DYING OFF

Old age and the spirit of modern youth are doing to the once-powerful Piro Indians of Texas what rival tribes failed to do. On the one hand, they are being wiped out by the slow, inexorable pressure of death. On the other hand, they are being deserted by their youths, who seek life in a paleface world.

With the passing a few weeks ago of 96-year-old Manuel Ortega at Ysleta, Tex., near El Paso, another chief tottered toward the happy hunting grounds. He left his tribal powers to Damacio Colmenero, himself 76 years old.

But when Colmenero beat on the ancient tom-tom, used to summon the tribe to council, there was no great rush of mighty warriors. Instead, there were less than a dozen weary-worn Indians left of a tribe which maintained pueblos in the upper Rio Grande valley so long ago that nobody knows much about their beginning.

With the fading away of these most ancient of Indians, many colorful tribal customs likewise are passing into the discard. No longer does the tribe assemble for the dramatic burial ceremonies, when the high chief pierced the departed one's heart with a knife, while fellow tribesmen worked themselves into a frenzy to keep the evil spirits away.

No longer is the heart removed from the body of the deceased and exposed to the sun to insure absolute purification and a safe trip to the happy hunting grounds. But on June 15 the tom-tom still beats, to summon what remains of the tribe to celebrate the patron's day.

Rapidly the colorful costumes of the tribe are giving way to drab everyday American dungarees and blue work shirts. First buckskin was replaced with bright combinations of calico, but even these flimsy garments are being discarded.

"Our race is dying out," Chief Colmenero said sadly,

Bigger Than the Roman Empire in Its Prime

The 48 states have a total population of 122,698,190, reports the Census Bureau on completing the preliminary count, an increase of 16.1 per cent in 10 years. The numerical gain in population is slightly larger than for any previous decade.

Uncle Sam's land continues the fourth most populous country in the world. China comes first, India and Russia next in order named.

Uncle Sam's children total 137,501,561 when we include Alaska, the Philippines, Hawaii, Porto Rico, Samoa and the Virgin Islands.

More than a fourth of the 10 years' growth was concentrated in California. Large gains were made by Michigan, Texas, Illinois, Pennsylvania, New York, Ohio and New Jersey. California's percentage of increase was 65.5. Montana was the only state to show a decrease—2.8 per cent.

With a greatly lessened immigration, the country has gained 17,000,000 inhabitants in 10 years. While babies are not arriving as frequently as formerly, they stay longer. The infant death-rate is a third less than 30 years ago, but still is too high. We are bigger than the great Roman Empire in its prime, which had 120,000,000 inhabitants.

The little girls went to the corner store to purchase some powder for her sisters.
"Do you want the kind that goes off with a bang?" asked the clerk.
"No, the kind that goes on with a puff," she replied.

"because our young people do not care about the traditions of our fathers. They care to live in peace and quiet. They join the rest of the world in the mad scramble. They longer want to be Indians, day, not far away, we are no more."

So the few remaining members of the Ysleta tribe live plainly and comfortably in ancient adobe houses. The houses that are no more than four walls and a dirt floor smoothed by the shuffling feet, houses wonderful in summer and warm in winter despite thatched roof adobe walls. These tribes seek only subsistence, and more. A little corn, a few some chile peppers, onion, two or three items on their menus.

So far as health is concerned the Piro flourish. Rarely white medicine man is upon to minister to the cause illness in the olden times. Their swarthy, wrinkled faces tell the story of long years of toil.

The tom-tom now in possession of Chief Colmenero beaten by El Capitan Sura Duran at the chief's suggestion is hundreds of years old.

About a hollowed wood stump have been the hides of many cattle goats. Each skin is good about five years of use.

In the ancient burial at Ysleta, marked with hundreds of crosses (as a result of the early visit, more than a century ago, of the padres from ruthless Apache and other warring tribes in now is New Mexico).

There are thousands of graves in Ysleta today is a village of a few hundred souls.

There one will find granite tombstones of grandeur alongside the wooden crosses of the hundreds of graves, barely visible and unknown scattered over the plot.

Underground Fires Burn For Years

Following an explosion of coal mine it will, now and then, happen that a seam of ignited. Naturally all are made to extinguish burning, but this is not possible. Sometimes the derground fires are so seated that nothing can be done to stop them.

the wholesale flooding mine will ever put off glowing coal. Such a mine will let in of water naturally render the mine workable for a long time perhaps altogether.

Now and again the fire is enclosed in an iron thick wall of masonry then quite often work safely carried on in conditions of the workings. The wall will cause the die out, but this does not happen. Some burning seam gets enclosed to keep the fire from spreading and this may go on for years.

STARS ON FLAG

The 48 stars on the United States flag represent states collectively, not individually, notwithstanding the popular notion to the contrary. Many writers fall into the error of saying that a certain star represents a certain state. A complete exposition of the subject will be found on page 10 of "Nuggets of Knowledge," a book which can be found in almost any library.

01

ili rakev s pokojnikom k grobu.

Predsednik društva št. 2 J. S. K. J. pove imena uradnikov in zastopnikov organizacij, kateri bodo govorili v zadnje slovo pokojnika. Ogromne cvetlice so razširjale najlepši vonj med ljudi okrog groba, tako nekaj velikega in nerazumljivega, da se je človek počutil, kakor da se vsi poslavljamo od sveta in odhajamo v nekaj cvetlični raj. Glavna podpredsednica J. S. K. J., Rose Svetich prva prečita poslovilni govor. Drugi je čital društveni obrednik predsednik društva "Prvi Majnik" S. N. P. J., za njim je govoril gl. uradnik S. N. P. J., Frank Klun. Glavni poslovilni govor je pa govoril predsednik nadzornega odbora J. S. K. J., Rudolf Perdan; govoril je nekako takole:

"Čenjeni bratje in sestre J. S. K. J., kakor vsi navzoči prijatelji pokojnika! Danes polagam v grob komaj 41 let starrega človeka. V najlepši moški dobi je moral zapustiti ta svet. Joe, so te klicali vsi oni, ki so Te ljubili! Tvoja ljubečja soproga Te je vedno klicala tako in odgovoril si ji. Sinko Tvoj, kakor tudi hčerka Tvoja sta Te klicala daddy, in vedno si jima odgovoril. Kaj pa danes? Ta glas Te ne bo zbudil nikdar več in nikdar več jim ne odgovoriš. Tvoja usta so zaprta za vedno, toda ostal bo pa spomin med njimi, to je med Tvojimi dragimi, ki jih sedaj zapuščas, dotlej dokler ne pridejo za Teboj.

"Imel si vero, to lahko jaz tu na Tvojem grobu potrdim, da je resnica. Samo razumeti Te niso hoteli. Ti si imel dobro vero, toda od nekaterih ljudi neprispoznano. Imel si vero, da si ljubil svojo družino in pa vero, da si vsakemu priskočil na pomoč, kdor Te je zaprosil za pomoč. Ali niso te dve veri najlepši veri, ki jih zamore človek imeti na tem svetu? Toda razumeli Te niso, radi tega so Te vedno napadali in sovražili in Ti pomagali v prezgodnji grob. Oh kako lepo bi bilo na tem svetu, da bi se vsi zamogli razumeti in da bi tudi hoteli svoje napake pripoznati. Imeli bi tu na tem svetu nebesa, če bi se vsi ljudje razumeli in hoteli spoznati tudi svoje napake in ne samo drugega.

"Joe, J. S. K. J. je s Teboj izgubila nenadomestljivega glavnega tajnika! Zato Ti je glavni odbor J. S. K. J. položil na gomilo v zadnje slovo vened "Broken Wheel," to je strto kolo. Jednota je strta s Tvojo izgubo in treba bo resnega koraka, da Ti bo dobila vsaj deloma toliko zmožnega namestnika, kakor si bil Ti. In ker si pustil vse svoje mlado življenje v uradu J. S. K. J., se je poskrbelo, da si smel vsa, zadnjih 24 ur, predno Te objame hladna zemlja, mirno počivati tam, kjer si pustil za Jednoto vse svoje moči.

"Torej, dragi mi prijatelj Joe, samo da bi zamogel vsa za dve minuti sedaj vstati, da bi videl, koliko prijateljev se zapustil, prepričan sem, da bi izginila bol, katera Ti je krčilo srce v zadnjih urah Tvojega življenja. Naj Ti bo lahko ameriška gruda!"

Tako je končal sobrat Perdan njegov govor. Nato je bil čital obrednik zastopnik društva "Moose," tukajšnji advokat Mr. Oscar Bodin, v angleškem jeziku. Vsi omenjeni govorniki so naredili na navzočih globok vtis. Mučno je bilo videti ženo, sina in hčerko pokojnika; bili so tako potrti od žalosti, da dvomim da so mogli čisto čas zapopasti, kaj se je godilo okrog njih. Velika pečetnost se je tudi videla na obrazu blagajniku J. S. K. J., ni čudno, saj sta bila vedno skupaj, pa uradovanju in v družbi. Veliko kugo sem videl tudi na ob-

razu predsednika nadzornega odbora J. S. K. J., Rudolfa Perdana. Tudi njemu se ni čuditi. On kot mnogoletni in najstarejši gl. uradnik, kateri je pošteno in neumorno gradil J. S. K. J. mnoga leta, more zapopasti veliko izgubo, katerega je zadela J. S. K. J., s smrtjo pokojnega Jos. Pishlerja.

Žalost se je opazila na vseh navzočih, posebno pa na iskrenih prijateljih pokojnika. Videlo se je tudi solze na obrazih ljudi, na katerih jih prejšnimo nikdar še opazili. Predno se je ta ogromna masa ljudi poslovila od groba, sem opazil, kako so trgali peresca cvetlice in jih polagali na krsto v nazadnji pozdrav. Nato so se trume ljudi začele trgati od groba in se pomikati nazaj proti mestu. Med temi vračajočimi mi trumami sem slišal precej trdih opazk na račun onih, ki so metali blato na pokojnika pred smrtjo in ob smrti, in to ne da bi mu bili dali priliko se zagovarjati, ali je kriv ali nedolžen. Mi, ki smo poznali pokojnega, njegovo veliko sposobnost in poštenost, njegovo energično ter neumorno delovanje za J. S. K. J. in druge organizacije, vemo, da je bil nedolžen. Mi zelo obžalujemo, da je moral pokojni Jos. Pishler radi takih neumestnih predbacivanj z bolestjo v srcu zatisniti svoje mlade oči za vedno. — Poročevalec.

(Poročilo poročevalca odobreno po odboru društva št. 2 JSKJ: Joseph L. Champa, predsednik; Louis Perushek, tajnik; Joseph Pečavar, blagajnik. — Društveni pečat).

Chicago, Ill.

Zopet se oglasim s par vrsticami, v katerih pa ne bom navajal vsakdanjih novic, ker me v tem itak časopisi prehitijo, pač pa naj kratko omenim, da je društvo Zvon, št. 70 JSKJ obhajalo svoj 25-letnico v nedeljo 11. oktobra. Prireditev se je vršila v Narodni dvorani na 1802 Racine Ave.; udeležba je bila velika in zabava izborna.

V nedeljo 24. oktobra pa bo v gori omenjeni dvorani prireditev svojo prvo jesensko veselico mlado angleško poslujoče društvo Indian, št. 220 JSKJ. Prireditev obeta biti prvovrstna. Na razpolago bodo raznovrstna okrepčila in zabave bo dovolj za vse. Tukajšno občinstvo, ki ljudje dobro zabavo med veselimi mladimi ljudmi, je vabljeno, da to prireditev v obilem številu poseti. — Z bratskim pozdravom

Andrew Spolar.

Waukegan, Ill.

Na redni mesečni seji društva sv. Roka, št. 94 JSKJ, ki se je vršila 11. oktobra, smo razmotrivali o članih, ki vsled brezposelnosti ne morejo plačevati svojih asesmentov. Po daljšem razmotrivanju smo sklenili apelirati na glavni odbor, (ki je bil sklican k izredni seji v Chicago 19. oktobra), da nekaj ukrene v tem oziru. Mogoče bi se dalo urediti, da bi se takim članom asesment plačeval iz njihovih posmrtnin, katerim bi se dotični svota odtegnila. Pri našem društvu imamo precejšno število takih članov, ki so večinoma tudi že precej v letih, in ako se ne najde kakšna pot njim v pomoč, bo edini izhod suspendacija. Društvena blagajna se hitro sčisti in če bo šlo še nekaj časa tak naprej, bo kmalu prazna.

Naj še omenim, da je pri naši reviziji društvenih knjig naš član in glavni predsednik JSKJ, sobrat Paul Bartel, daroval svojih deset dolarjev v svrhu, da s tem iz isto delno pokrije asesment najbolj potrebne člane pri našem društvu. To svoto je daroval mesto venca na krsto pokojnega glavnega tajnika J. Pishlerja. — Bratski pozdrav!

Joseph Petrovič,
tajnik dr. št. 94 JSKJ

Walsenburg, Col.

Zelo me je pretresla vest

nenadni smrti našega dolgoletnega glavnega tajnika J. Pishlerja. Članstvo zunaj je v splošnem malo vedelo, da je bil daleč časa bolehen. Uredniški članek v Novi Dobi z dne 7. oktobra je resničen. Jednota je izgubila pridnega in vsestransko zmognega uradnika, katerega bo težko nadomestiti. Naj mu bo sladak počitek po trudu in trpljenju, njegovi družini pa naj bo izrečeno iskreno sožalje.

Za društvo sv. Feliksa, št. 101 JSKJ:

Andy Spendou, tajnik.

Lorain, O.

Člane društva sv. Alojzija št. 6 JSKJ pozivljam, da plačajo svoje asesmente do 25. meseca. Društvena pravila glede plačanja asesmenta določajo: "Društvo založi asesment za člana za en mesec, ako potem drugi mesec ne plača, se ga suspendira."

Na seji 18. oktobra je bilo sklenjeno, da se mora tajnik v tem oziru natančno ravnati po pravilih. Vsi tisti, ki so dolžni za asesment več kot za en mesec, so tem potom opozorjeni, da poravnajo dolg do 25. oktobra, sicer bodo suspendirani. Iz svojega žepa ne morem zakladati. Toliko vsem prizadejim v obvestilo.

Z bratskim pozdravom,

John Cerne Jr.,
tajnik dr. št. 6 JSKJ

Eveleth, Minn.

Na zadnji seji društva sv. Ime Jezus, št. 25 JSKJ je bilo sklenjeno, da se bodo v bodoče naše seje vršile popoldne in ne več dopoldne kot dosedaj. Naša prihodnja seja se bo torej vršila v nedeljo 25. oktobra o polu dveh (1:30) popoldne.

Tem potom pozivljam člane našega društva, da se bolj številno udeležujejo sej in da se bolj točni s plačevanjem asesmenta. Eden ali drugi se gotovo še spominja, kako smo se udeleževali sej pred 20 ali 25 leti. Takrat nismo videli, da bi bili otroci prihajali plačevati asesment za stariše. Zdaj pa so otroci hodijo na sejo, je pa vse narobe: eden pride nazaj, da je premalo dobil, drugi zopet preveč plačuje itd.

Nadalje prosim, da se vse bolniške kazenske izročijo društvenemu odboru na seji, da se pregledajo, če so pravilno izpolnjene in to vpiroče osebe, ki jih prinese. Vsak bo menda razumel, da ni pravilno, da se takšne kazenske puste ali pozabijo čitalnici ali pa v biljardnici, potem se pa tajnika povprašuje za čke. Član zahteva podporo njegova kaznika pa leži bogve kje. To kaže, kaj otroci vse storijo. Navadno je pa potem tajnik obdolžen, da ni točen. Zato se, da se člani vse premalo zavajajo kaj pomeni društvo.

Glede prijave boleznij naj pomnim, da naj se vsakdo, ki zboli in pokliče zdravnika, istočasno javi tudi pri društvenem tajniku, ne pa šele čez 5 ali 10 dni. Tajnik ne more zapisati, da se mu je član prijavil bolniški, če se je v resnici javil šele 10. v mesecu. Pri sprejemu svojega urada priseže, da bo posloval pošteno in pravično, po pravilih in v korist društva.

Nadalje opozarjam, da vsak član suspendiran, kdor ni do 25. ali en dan pozneje plačal asesmenta in se tudi ne zgledil pri društvenem odboru. Vsak naj vzame to resno, ne pa za šalo. Morda bo ta ali oni mislil, češ, toliko zaupanja menda vedno imam pri tajniku, da bo zadozil zame! To bi bilo moralo vse prav, če bi 20, ali 30 ali več članov prav tako ne mislilo zno besedo, vsak naj se zanaša na tajnika, potem mu pa naj pove, kje naj vzame \$500 do \$600 da pošlje asesment na glavni urad! Torej ne preostane drugega poti za tiste, ki pravočasno ne plačajo in se tudi ne zgledajo pri odboru, kot suspendacija. Članstvo našega društva naj

teka družba je oglašala do
delo za šivilje kot "izbor
priložnost za nezaposle
neke." Preiskava je dogn
da ta družba je sicer prod
vzorke in šivilo, ali ni da
nikake prilike za zaslužek
teka trdila je trdila v svo
oglasih, da neki posebe
je v stanu zmanjšati golš
(hof) v sedmih dneh, in za
avljala čitatelje, da na tiso
judi more pričati, da so bil
pravljen s tem lekom. Vsele
sklave so morali priznati
to ni res, in morali so usta
nadaljno oglaševanje.
Prodajalci "zdravilnih pa
" so bili izgnani iz medo
ne trgovine, ker jim
tna uprava prepovedala na
no trgovanje. Bilo je raz
teh "pasov:" pas, ki zniž
elost, ta ki daje daj
nosilcu—češ da največj
ti in zdravniki ga priporo
p.
teka ženska je oglašala si
ni lek proti žolčnim kam
in drugim trebušnim bo
nim. Na preiskavi je pri
la, da so bile njene trditv
"etirane" in, da ne bo kazno
a, je obljubila, da preneh
aljno oglaševanje.
teka trdila, ki je prodajal
proti nadihu, vnetju sapni
itd., je priznala, da ne po
ava prav nič.
se te švindlarije tvorijo iz
federalnih preiskav v ener
nem tednu. Federal Trad
emission ima namreč nalo
da pazi na goljufive oglaš
nedržavni trgovini. Poštn
ava pa tudi vodi stalno v
proti, hijenam v človešk
obi, ki rabijo pošto za pre
anje ljudi. Poštna uprav
jučuje njihove oglase i
ma iz poštnega prometa.
Fed takimi švindlerji najde
one, ki obetajo malemu ka
listu hitro bogastvo z ma
esticijo, ki prodajajo bla
izredno nizkih cenah, klag
blago pa nikoli ne prid
dajalci obstoječih in neok
ječih inozemskih loterij i
v nekem slučaju se je lju
n obetalo razne visokodono
naslove v neki vrsti Proste
arstva, seveda proti "mal
" plačilu. Neka takozvan
iverza" ponuja doktorsk
ome proti gotovi solnin
to je švindlarstvo ni brez h
erja. Neki podjetni človek
nade, ki je pisal "zaupna
ma tisočim ljudem, kateri
lov je pobral iz telefonsk
ige, je nudil, da bo posl
pošti "12 kvartov kanadsk
Rye" vsakemu, ki mu posl
5. Kaj pa so ljudje dobiv
Dobivali so "Rye" zare
pak ne viske, marveč rž
jih.
Organizacija, ki vodi bor
oti goljufivi trgovini je Be
Business Bureau, ki Be
družnice v raznih mestih. T
ad preiskuje razne dvomlj
rdke in oglase.
Ali vse javne in privatne o
nizacije ne zadostujejo, a
činstvo samo ne rabi nek
evidnosti, predno vloži sv
nar. Vse take ponudbe, ki
bivanje kake lastnine za č
ka, ki reši kako uganko, pu
vanje draguljev za izred
ce cene, medicine, ki zdr
jo bolezni, ki jih nob
ravnik ne more lečiti—vse
dvomljivo in človek bi
mel zlahka pasti v zanjko.
"Lot" zastonj. — Ponujar
mljiške parcele zastonj,
ra igr, ki je pa še ved
rabi. Navadno je da p
ajhen za zidanje, ali pa z
aja v najslabši legi. Tre
kupiti še lot zraven ali
menjati z drugim in pri t
ovek plača toliko, da bra
ačni lot je le prevara.

—“Delo doma,” “Help wanted”—“Work at Home,” “Polno za služka v prostem času.” “Ni treba nikake izkušnje.” “Pišite po podrobne informacije. Takih in enakih oglasov je vse povsodi in enaki ali ženske brez posla zlahka verjame, da je vredno poskusiti. Ali oglasi je navadno le golo izrabljanje ljudi v potrebi. Podrobnosti pridejo po pošti in navadno pravijo, kako more človek denar zaslužiti s pisanjem naslovov, vezanjem, krošnjarenjem hišnih potrebščin, nabiranjem časopisnih odrezkov itd. A najprej je treba, da si človek nakupi potrebni material, ki stane toliko in toliko. In a človek potroši par dolarjev za material, najde kmalu, da oglašujoča tvrdka je zgubil vsak interes, čim je dobila t denar.

Prodajanje farm po pošti.—Po navadi nikaka zanesljiva tvrdka ne skuša prodajati farm po pošti. Dejstvo, da priseljski zakon daje neke prednosti poljedelcem, je precej razvilo to trgovino z “malimi farmami,” češ da ta nakup za bodočega priseljenca bo omogočil njegov prihod v Ameriko. Najprej to ni res, in drugi nihče v svoji pameti ne bi smel kupiti ti nikakega zemljišča, preden si ga ogleda. Poleg tega vsaka država ali poljedelska šola radi daje informacije o kakovosti farm, ako človek navede, kje se nahajajo. Ni treba, da ljudje kupujejo močvirja in pušča ve, ko je zlahka izvedeti od zanesljivih strani, koliko je resnice na oglašanih zemljiščih.

Patentne medicine.—V zadnjih letih je sicer mnogo manj oglaševanja goljufivih lekov, ker se več na to pazi s strani zdravstvenih organov in k boljši časopisi ne pripuščajo takih oglasov. In vendarle se ceni, da prebivalci Združenih držav trosijo približno 100 milijonov dolarjev na leto za ne vredne medicine. Navadno, ko imponira kupcu, je dolg s znam priporočil s strani ljudi ki so bili baje ozdravljeni. Priiskave navadno dokazujejo, da ti ljudje, ki so priporočali, ali mrtvi ali pa sploh niso imeli nikdar dotične bolezni.

Trgovina ničvrednih lekov morda najhujša prevara izmed vseh, ker ne gre tukaj samo za izrabljanje denarja, marveč tudi za to, ker dotični “lek” utesne škoditi direktno in indirektno s tem, da odvrača bolnika od pravičnega zdravljenja. Ko človek bolan, naj se obrne k dobremu zdravniku in naj po njem ravna, in naj ne upa v prodajalce “sigurnih lekov,” ki jim je le do denarja.

FLIS.

—o—

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

Vinski hram je zgorel. Pri kratkim je nastal požar v vinski kleti posestnika Antona Tomazina v Dobju, občina Boštanj. Ogenj je hram z vso opravo upelil do tal. Klet je bila lesena in slamo krita in je stala precej visoko na hribu. Gašenje je bilo zaradi pomanjkanja vode nemogoče. Kako je požar nastal, o sedaj še ni ugotovljeno. Škoda je krita z zavarovalnino.

Dva požara pod Kumom. V Jurju pod Kumom je te dni tal pogorela šele pred par let postavljena žaga g. Franca Karičiča. Požar je povzročila zločinska roka. Ogenj je nastal tudi na Malem Kumu, kjer se je v škedenj posestnika g. Frana Zupana. Zažgali so otroci, katerih se je po nesreči ubila petrolejka. Škedenj je pogorel do tal in domači le s težavo rešili življenja. Zupan, ki ni bil zavarovan, zaradi požara silno prizadet.

Iz Kočevja pišejo: Znano, kako težko je življenje slovskega kmeta na kraševiti zeni

ob Kolpi. Zemlja obrodi tako malo, da niti velikega kmeta ne more preživljati, kaj šele manjše. Letos je položaj Kostelcev še posebno hud zaradi splošne krize, zlasti pa zaradi suše in drugih nezgod. Krševita tla, ki jih je bilo treba v potu svojega obraza obdelati, zaradi pomanjkanja moče niso obrodila kakor ponavadi. Edino sadja je precej, toda njegova cena je nizka, ker ga je po vsem Kočevskem obilo. Posebno letošnjo zimo bodo kmetje ob Kolpi le s težavo pretolkli. S košem bodo šli po svetu in s kostanji, toda tudi po svetu je slaba in zaslužka ne bo mnogo. Dela pa v tujini sploh ni, še manj kakor doma. Hudo življenje Kostelcev nam zlasti ilustrirajo dekleta in fantje, pa tudi starejši ljudje, ki prihajajo v Kočevje prodajati sadje in druge pridelke. Posebno ob nedeljah je v Kočevju mnogo deklet s sadjem. Čez dvajset kilometrov prehodijo peš s koši na glavah, da prodajo za nekaj desetakov sadja. Njihovo kosilo je suh beli kruh, ki si ga kupijo v mestu kot nekak priboljšek, če se jim posreči prodati sadje. Na vse načine preizkuša naš kmet ob Kolpi, da bi se preživel. Letos je pridelal komaj zase, če pa ima česa odveč, itak ne dobi nič za svoje blago.

—

Posestniki iz vasi Spodnje Dajne, občina Sorica pri železnikih — 17 po številu — so 18. aprila 1923 vložili pri deželnem sodišču v Ljubljani obširno tožbo proti 33 posestnikom iz Zgoranje in Spodnje Sorice. Tožbeni zahtevek se je nanašal na to, da morajo toženci v 14 dneh po pravomočnosti sodbe izdati zemljeknjižno listino, ki priznava omenjenim posestnikom lastninsko pravico do gozda vlož. štev. 65 parc. št. 1-1 k občina Dajne. Ta gozd meri 398 oravol in 969 sežnjav ter ga tožitelji cenijo na 25.000 Din. Del gozda nosi prav čudna imena, tako "Brotbruh" in "Cilrestl."

Tožitelji so v tožbi navajali, da so njih posestni predniki gozd uživali od pamtike, najmanj pa 40 let. Navajali so za priče stare pastirje. Gozd je bil skupna last posestnikov, ki so bili lastniki domačij št. 1 da 7 v Spodnjih Dajnah. Stari pastirji so potrdili, da so pasli Dajncev krave po gozdu. Tako je Janez Kobler povedal, da je pasel dve leti in to okrog leta 1870. Omenjali so, da so iz gozda sekali les, tako leta 1881. in leta 1891., ko so Dajnce popolnoma pogorele. Vsi posestniki so leta 1883. ustanovili srenjo Spodnje Dajne in imajo posebna pravila. Stare listine pa navajajo, da so se že leta 1797. predniki Dajncev organizirali in dogovorili glede mej tega gozda.

Po vložiti tožbe se je najprej pričel ogorčen spor zaradi pristojnosti sodišča. Deželno sodišče je izdalo sklep, da je za to pristojno. Temu sklepu so nato toženci ugovarjali in je stvar prišla pred stol sedmorice v Zagrebu, ki je potrdil sklep deželnega sodišča in nato se je še le začelo pravo pravljanje. Deželno sodišče je zaslialo nebroj prič. Naposled je izdalo sodbo, ki priznava Dajncem lastninsko pravico do gozda, zatorej morajo toženci izdati primerno zemljeknjižno listino. Proti tej sodbi so se toženci zopet pritožili na višje deželno sodišče, ki je letos poleti poslalo na lice mesta sodno komisijo in jo je vodil s. o. s. dr. Stuhec. Po njenih ugotovitvah je višje dež. sodišče izdalo sodbo, ki je potrdila sodbo prve instance. Nato so se v začetku septembra toženci pritožili na zadnjo instanco, stol sedmorice v Zagrebu. Stroški pravde so seveda veliki, samo oni II. instance so bili odmerjeni na okoli 10.000 Din, ki jih morajo toženci plačati tožiteljem. Velika pravda se vleče tako že nad 8 let. Šele s končno sodbo stola sedmorice bo stvar definitivno rešena. Pa letos menda še ne. . .

Rado Murnik:

JARI JUNAČKI

ČUDNA LJUBICA

(Nadaljevanje)

Zadnje besede so bile posvečene meni, ki sem se bil skril za lesenim zabojem. Juri pa se je bil varal z napačno domnevo, da je sam z Živkom v štacuni, in se ni malo razjaril nad mano. "Nič ne de," je posegel vmes Živko. "Kar smete vedeti vi, gospod Juri, naj ve tudi moj tovariš! Midva ne skrivava nič drug drugemu. Vrhutega pa je naš Marko molčljiv kakor sardele v škatlicah."

Po kosilu smo imeli še več opraviti nego dopoldne. Delali smo vsi štirje v potu svojega obraza in si bili vedno drug drugemu na potu. Težko je pri tolikem poslu vztrajati in delati prijazen obraz za vsako malenkost.

Proti večeru si je izmislil Živko, da ga boli zob. Držal se je klavirno in si ovil glavo s črnim robcem.

Ta večer smo zaprli štacuno že ob sedmih. Živko je šel h gospodu Kolariču in mu potožil, da se mu vsled prehudih bolečin ne ljubi igrati vloge hudičeve in da je prisiljen odložiti peklenški mandat. In po večerji je izginil kakor kavra.

Jaz pa sem se šel gori v najino sobico napravljat za parklja. Obšel sem preobrnjen kožuh, ovil okolo pasu dolgo verigo in pokrtil obraz s črno krinko, ki je imela na vrhu čela dva kratka rogova; iz ust mi je molel dolg jezik iz rdečega sukna. Že sem hotel zadeti koš na ramo, ko je nekdo rahlo potrkal na vrata.

"Le naprej!"

"Dobeh večer!" je zapel znan glas skozi nos.

"A—gospodična Fani," sem se začudil in dobro sem čutil, kako sem zardel pod krinko. Popadla me je huda zadrega. Še nikdar nisem bil sam v sobi z nobenim mladim dekletom. Ali so bili to čudni občutki! Stal sem kakor okamenel in strmel vanjo.

Fani se je bila preoblekla v divnega angelčka. Vitko telo ji je odevala dolga bela obleka. Obraz ji je zakrivala dolga fina maska, ki se je poznala tem manj, ker so jo ob straneh zagrnjali svetli valovi zlatorumenih dolgih las. Okolo čela si je bila zavezala pozlačen načelnik.

"Ophostite," je dejala, ko je zapazila mojo zadrego, "ali je gospod Juhi..."

"Gospod Juri se napravlja v svoji sobi za peklenškega doktorja," sem jo prehitel.

Tedaj pa je poskočil angelček precej visoko v zrak.

"Ne bodi no neumen, ljubljanska srajca!" se je izdal Živko in se začel grohotati. "Ali me res nisi spoznal?"

"Kako neki, ko si tako zapeljivo napravljen in znaš tako natančno oponašati sladko Jurčkovo ljubico."

"Tedaj sem ji zadosti podoben?"

"Kar prisegel bi bil, da si ti Fani!"

"Izvrstno!" se je razveselil Živko. "Potem me tudi Jurček ne spozna!"

"Nikdar ne, če boš igral svojo ulogo tako dobro! Postava, hoja, govor, posebno tisti h, vse to znaš posnemati zares izborna. Kje si pa zalotil to imenitno preobleko?"

"Pri brivčevem Tončku. Poglej, in zadaj imam gosje perutnice. Komaj sem jih dobil. Priveži mi jih bolje!—Ali strašno mi je vroče pod krinko in lasuljo. Uboge ženske, ki nosijo toliko las! Pojdiva doli v kuhinjo!"

Zdolaj sva našla Miho in Luco.

"Dobeh večer!" je nosljav Živko.

"Bog daj!" je odgovorila Luca in plosnila z rokama. "Jedeta, jedeta, kako lep angelček! Gospodična Fani, to se vam pa mora reči, danes bi se šli lahko kazat kar v nebesa!"

"Primaruha, pa je res brhka!" je potrdil Miha Muha, enako preoblečen kakor jaz.

Zdaj je prišel še doktor Faust, Juri, v salonski opravi, že precej ogoljeni, s cilindrom na glavi, z belo ovratnico in z belimi rokavicami.

"Dobeh večer, gospod doktohi!" ga je pozdravil angelček in mu podal roko.

"Klanjam se, gospodična," je slovesno dejal Juri, bled od veselja. "Vi ste najlepši vseh angelov, kolikortudi jih bo nocoj hodilo z različnimi Miklavži razveseljevat otroška srca."

"Ta je bila pa res dohtarska!" ga je pohvalila Luca.

"Vi pa, učeni gospod Faust," je odvrnil Živko-Fani, "vi ste najelegantnejši in najnevahnejši izmed vseh doktohov, ki nastavljajo mheže nam nedolžnim angelčkom."

"Tudi angelček se je odrezal dobro," se je oglasila Luca nana. "Nič ne rečem. To so pogovori, vidiš, Miha!"

Galantni Juri je ponudil angelčku roko in odšli smo k sodnikovi. Tam sta naša čakala še dva parklja in Miklavž, mladi živinozdravnik Grivan. Sadni pristav Schaba pa je bil reditelj. Enemu peklenščku se je majal rog, ki mu ga je popravljal tovariš.

Komaj je izrekel angelček svoj "dobeh večer," že je bil dolgi sivolasi Miklavž pri njem in ga izkušal pritisniti na svoj papirnati ornat.

"Pustite me no, lepo phosim," je stokal preplašeni angelček in ušel Miklavžu v kot tik mene. Juri se je penil od strupene ljubosumnosti.

"Fani," je silil Miklavž v angela, "obljubila si mi že zdavnaj sestanek. Kdaj prideš?"

"Še nocoj, samo zdaj mihujte!"

"Imenitno! Obkorej!" je vprašal Miklavž tiho.

"Phecej po polnoči."

"Kam pa? Kje naj čakam?"

"Phed Kolahičovo hišo. Zdaj pa pojdite, no pojdite!"

Pretkani Miklavž se ni dobro odšel, ko je prijel majhni adjunkt Schaba angelčka za roko.

"Samo en poljubček!" je prosil in zacmakal.

"A—kaj še! Pustite me, če ne bom tako zavhislila, da bo vsa hiša vkup letela! Čemu vam bo poljub? Saj vendah vidite, da imam khinko!"

"Ali Fani, zakaj se tako razburjaš," je šepetal adjunkt Schaba. "Razburjati bi se moral po pravici le jaz! Zakaj že zdavnaj si mi obljubila rendezvous! Pa le odlašaj in odlašaj! Kdaj bo zatorej kaj?"

STRAHOTNA PRIKAZEN

Fr. Troha

Jesen prihaja, vse se jo veseli, pa kako se je tudi ne bi, ker je nastal zlati čas, v katerem dozorevajo sladki sadeži ter nas zapeljivo vabijo, da se ne moremo zadržati, da si ne bi odtrgali sladkega sadu.

Pomlad je najkrajše letni čas in zato najbolj priljubljen, ker nastane po dolgi, mrzli, mračni zimi. Zato se pomladi najbolj otroci veseli. Toda ko nastopi "jesen rumena, dobra žena," takrat se šele otroci veseli in takrat nastanejo pravi medeni dnevi za nagajivo mladež.

Hruške, jabolka, slive in drugi sadeži obtežujejo sadno drevje, da se vejevje skoro do tal upogiblje, mladina pa sega po sadu in si ga privoščijo po mili želji, včasih pa tudi preveč, za kar nastanejo morske boleznosti in druge sitnosti.

Po dolgih letih sem se spomnil na svoja mlada leta. Ko opazujem razne sadeže, ki jih je v tej deželi na izobilico, se zamislím v svoj rojstni kraj in se mi kar obraz nakremži, ko se domislím na svoja otroška leta, v katerih nisem niti približno toliko imel na razpolago vsakovrstnih dobrot, kot jih ima mladina v tukajšnji deželi.

V naši vasi je bilo za mladino pa še to pomanjkanje, da so le pri nekaterih hišah imeli po nekoliko sadnih dreves. Sadeži tistih dreves je bilo pa neprestano v nevarnosti, da ga ne bi otroci poprej obrali, kot je bilo zrelo. Pri hišah, kjer je bilo drevje v bližini, se jim je posrečilo ubraniti sadje, dokler ni dozorelo. Kjer je bilo pa drevje nekoliko delj od stanovanja, pa to ni bilo mogoče, zato se je čestokrat pripetilo, da je sadje izginilo še popred ko je dozorelo. Če se ni to zgodilo podnevu, se je pa ponoči.

Pri neki hiši so imeli veliko hruškovo drevo, na kateri so zorele debele, sladke hruške. Kadarkoli sem šel mimo tiste hiše, me je zapeljivo vabilo k polni hruški, toda do sladkega sadu se ni moglo priti. Hruška je stala tik poleg hiše, ponoči je pa gospodar hodil spat pod njo in na ta način je hruška imela mir in gospodar je vesel obiral zrelo sadje, ko je nastopil čas za to.

Drugo hruškovo drevo je stalo pa tam v žlebu za Tuškovo hišo in samo nekaj korakov vstran od zida. Tuškova hiša je bila bolj na samem in tudi Tuškov oče ni hodil pod hruško spat. Pa sva šla nekega dne s sosedovim Jožetom mima Tuškove hiše in sva postarani ogledavala polno hruško, na kateri se je lesketal sladki sadež. Po nekaj minutah je bil načrt gotov, sklenila sva, da se v noči približava previdno do hruške in jo obereva, kolikor bodo žepi držali in kolikor bo šlo v nedrja.

V naših krajih večinoma mladina spi v poletnih nočeh v skednjih na duhtečem senu; tako sva tudi midva s sosedovim Jožetom spala v skednju, jaz v našem, Jože pa v njegovem. Dogovorila sva se, da bo Jože prišel k meni ob deseti uri, nakar bova odšla na določeno mesto. Ura v zvoniku je odbila deset in Jožeta še ni bilo k meni. Jaz čakam in čakam, da sem ponovno zaspal, toda spanje pa ni bilo trdno, v eni uri sem se zopet prebudil. V zvoniku zopet ura bije in to pot enajst. Tedaj sem sprevlel, da je Jože najbrž zaspal, meni se je pa škoda zdelo, da bi bil najin načrt tako po nemarnosti zavrnjen, zato sem se odločil, da grem pa jaz k Jožetu.

Ko sem dospel v sosedov skednj, sem začul smrčanje Jožetovo. Priplazil sem se k njemu in ga pošteno stresel, on se je tako ustrašil, da sem mislil, da bo zblaznel. Ko sem mu naho tro povedal kdo da sem in ako je že pozabil kam sva namenjena, se je do dobrega zavedel in oporekal mi ni nič več.

Nebo je bilo oblačno, le včasih

se je prikazala luna izza temnega oblaka in nama posvetila, ko sva se previdno plazila k Tuškovi hruški. Noč je bila kot našlašč za tako opravilo kot sva ga imela midva z Jožetom. Ko dospela tik hruške, začneva prislukovati in v temi sva napejala oči, ako ne bi morda kaj sumljivega opazila.

Ko sva uvidela, da je vse varno, sva začela previdno plezati na hruško. Nisva bila še na pol poti najunega plezanja, ki je nadomda kašelj prijel Jožeta. Bolj ko je hotel kašelj zadržati, bolj ga je v grlu ščegetalo. Ne verjamem, da bi bil Tuškov oče tako trdno spal, da ne bi bil čul Jožetovega kašlja. Jožetu se je končno vendar posrečilo zadržati nadaljnjo kašljanje. Zopet sva prislukovala, da se nisva kar dihali upala, ko ni bilo pa nobenega znamenja o kaki nevarnosti, sva začela zopet plezati in srečno sva dospela do vejčja, kjer so visele sladke hruške.

Previdno sva obirala, polnila si žepa in nedrja. Čimdalje bolj sva postajala obložena. Vprašam Jožeta, ako ima že zadosti. Jaz sem mu pomignil, da jaz imam zadosti in sem mu šepnil, da je najbolje, da se spustiva navzdol. On mi pa odvrne, da naj še malo počakam, da si bo vse do dobrega napolnil.

Ko je Jože še naprej obiral hruške in si polnil nedrja, sem se jaz ozrl navzgor po rebri. Ravno se je bila pokazala luna izza oblakov in posvetila reber da se je natančno vse videlo. In na enkrat, strah in groza! Dol po rebri se je pomikala visoka bela postava, naravnost proti Tuškovi hiši. Lasje so mi trenutno šinili pokonci od velike groze. V smrtnem strahu dregnem Jožeta in mu pokažem strahotno prikazen. Odgovora mi ni dal nobenega in tudi čakal ni kaj bom jaz napravil. Kot bi ga blisk vrget doli, tako hitro je bil na tleh. Jaz pa misleč, če se nisem njemu noge polomile, se tudi meni ne bode, in tudi jaz sem bil bliskoma na tleh!

Spustila sva se v peklenški dir, poslužila sva se vseh bližnjic in v nekaj minutah sva bila vsa zasopljena zopet v skednju na duhtečem ležišču, toda brez ene hruške, kajti med begom sva bila vse raztresla.

Ko sva se nekoliko oddahnila, sva se začela spraševati drug drugega, kaj za ena stvar bi mogla biti tista bela prikazen. Jože je trdil, da je moral biti najbrž kakšen mrtvec, ki je šel polnoči na svoj obisk. Jaz se pa nisem mogel odločiti ne za to ne za ono, vse mi je bilo zagonetka, katere mi ni bilo mogoče razrešiti. Jožetu sem rekel, ako je bil mrtvec, potem gotovo ne bi bil prišel k nama, midva sva zastoj bežala in tiste hruške sva drago plačala z najinim begom, pa niti ene ne bova pojedla. Jože mi je pritrdil in dodal, da za noben denar ne bi maral priti v bližino mrtveca, kajti gotovo bi od strahu umrl. In jaz najbrž tudi! Nato sva pa sklenila, da ponoči ne greva nikoli več obirati nobenih hrušek, pa če so tudi zlate. Tisto noč je pa Jože tudi pri meni spal, kajti se ni upal domov, boječ se da se ne bi zopet pojavila bela prikazen; meni je bilo pa tudi ljubše tako. Z Jožetom sva se pa celo noč pošteno tiščala, kajti poleg strahu, ki sva ga videla, so naju pa težke sanje motile, tako da je bila vsa noč skazana.

Na srečo je bila drugi dan nedelja ter sva lahko malo dalje časa poležala. Prav dolgo pa tudi nisva mogla, ker je mene prišla buditi mama ter me je opomnila, da moram k maši. Malo težko je bilo zapustiti sladko ležišče, ali pomagati si nisem mogel. Mami se je bilo treba pokoriti. Ko sem se umil in praznično opravljal, pa zapazim Tuškovega očeta, ki jo maha naravnost proti naši hiši. Silen strah se me je polotil, kar mislil sem si, da morda ve, da sva bila z Jožetom v pretekli noči na nji-

hovi hruški. Vsa moja bojazen je bila pa brezpotrebna, kajti Tuškov oče ni niti malo vedel, kdo je obiral ponoči njegovo hruško.

Ker je bila naša hiša blizu cerkve, se je Tuškov oče mimo grede oglašil pri našem očetu ter sta malo pokramljala o gospodarskih zadevah. Kar naenkrat se je začel Tuškov oče smeјati ter pravi mojemu očetu: "Ti moram povedati, kako sem sinoči dvema stopala nabrusil. Veš, tista moja hruška ima neko posebno privlačno silo, po vsej sili mi jo hočejo otroci obrati; ker je pa prav blizu hiše, se da nekako obvarovati. Tega bi si ne bil nikoli mislil, da bi se ta mladina kaj takega zamislila. Kar ponoči so se tatiči spravili nanjo. Sinoči že po enajsti uri zaslišim neko kašljanje. Kar ustrašil sem se malo ter sem premišljeval, kaj bi to bilo! Pa mi je takoj misel šinila v glavo, da bi utegnil biti kdo na hruški. Previdno sem se približal k oknu in pokukal vun ter prisluknil in glej ga spaka, moje misli me niso varale. Brž se zavijem v rjuho, previdno odprem vrata in se urnih korakov podam na vrh rebri, potem se pa počasi, približujem hiši. Mislil sem, da me ne bosta tako hitro opazila, kakor sta me. Naenkrat zapazim kako eden za drugim zdrsneta s hruške ter zbežita kot bi ju sam peklenšček podil. Pravo čudo je, da si nista nog polomila!"

Moj oče je potrdil Tuškovemu očetu, da je čisto prav naredil, da je ostražil škododelne nepridiprave in da ne bi bilo prav nič škoda, če bi si bili tudi noge polomili.

Jaz, ko sem prislukoval Tuškovega očeta, sem si pa sam pri sebi mislil: "Tako, torej to je bil tisti strah!" Takrat sem bil prepričan, da je bil najun beg upravičen in da nisva zastoj bežala z Jožetom. Že sem mislil veselo vzkliskniti, da si nisva nog polomila in da je tudi prav tako. Pa sem takoj besedo zadržal, da se nisem izdal, kajti prav zagotovo bi bila sledila kazen od očeta, katera pa tudi ne bi bila premila. Zato sem molčal kot zid, sosedovemu Jožetu sem pa še tisti dan razodel, kaj je bila tista bela prikazen. Od tistega dne je imela pa tudi Tuškova hruška mir, kajti novica o strahotni beli prikazni se je raznesla kmalu po vsej vasi in otroci se nismo več upali ven v temni noči. Vsa sladkosnednost nas je minila do zrelih hrušek, toda vseeno smo bili včasih deležni sladkega sadu, to je bilo takrat, ko sta nam ga oče ali pa mati kupila. Tistega ni bilo dosti, je bilo pa toliko boljše in v strahu ga ni bilo treba jesti.

Kateri je srečnejši?

(Prevel iz angleščine A. Okoliš)

Najemnik male farne na jugu je trdno stopal za plugom, katerega je vlekel mulc. Ko sta prišla na konec njive, sta se ustavila in človek je začel govoriti mulcu: "Jakec, ti si mulc, sin oslice, jaz pa sem človek ustvarjen po božji podobi. Vendar oba morava delati in oba sva vprežena skupaj leto za leto. Mnogokrat premišljam in agibam ali ti delaš za mene ali jaz za tebe. Večkrat se mi dozdeva, da sva soderuga, da je to tovarišija mulca in bedaka, ker gotovo je, da jaz ravno tako trdo ali še trše delam kot ti. Ko lukaj orjave, moram jaz prehoditi isto daljavo kot ti, ali ti imaš štiri noge, med tem ko imam jaz le dve nogi. Ako torej zračunava moram jaz, ker imam le dve nogi, še enkrat tako trdo iste rabiti kot ti. Kmalu bode mo začeli pospravljati koruzo. Ko bo pridelek obran, bodem moral dati eno tretjino istega gospodarju te zemlje, kateri je tako dober, da mi pusti obdelovati ta košček zemlje. Druga tretjina gre tebi mulc in kar ostane, je moje. Ali med tem ko ti požreš svo tretjino, z mogočo izjemo par storžev, moram jaz deliti

mojo tretjino z mojo ženo, sedmimi otroci, s šestimi kokošmi, dvema racama in posojilnico. Jakec, povem ti, bolje ti je kot meni.

To ni pravično, mulc, ti sin oslice, dar ropač človeka — kro-novo vsega stvarstva — njegovega prideka. In pride mi tudi na misel, da mi ti pomagaš samo obdelovati zemljo. Potem ko sva gotova z obdelovanjem, moram jaz posekati, obskubiti in oružiti ti koruzo, med tem ko ti postava na pašniku in se mi nesramno riga v obraz: "hi-ha, hi-ha!"

Vso jesen in del zime mora vsa moja družina od stare-mare do najmanjšega otroka pomagati pri obiranju bombaža, da s prodajo istega zberemo skupaj nekaj denarja in smo tako ti vstanu kupiti nov komat in v stanu plačati obresti od zadolžbe na tebe. In kaj tebe briga ta zadolžba? Prav nič te ne skrbi, mrha! Vso skrb ti pustiš meni.

V edino enem slučaju in to sva en dan in letu imam jaz prednost pred teboj, in to je na volilni dan, ker med tem ko jaz lahko volim, ti ne moreš voliti. Vendar ako meni kaj bolj koristi politika kot tebi, nisem bil v stanu do sedaj še pronajti!"

Kako je Zita rešila Italijo v svetovni vojni

Pred kratkim je umrl stari avstrijski feldmaršal Goiginger. Njegova smrt je zbudila pozornost zlasti zagradelj, ker je avstrijski minister Vaugoin prvotno odredel častno vojaško spremstvo pri njegovem pogrebu — baje zato, ker je Goiginger pred svojo smrtjo določil, da ga morajo sežgati in ne pokopati. Pozornost pa vzbujajo sedaj tudi male znan dogodek, ki ga je Goiginger doživel med svetovno vojno. O tem dogodku poročajo "Innsbrucker Nachrichten" to-le:

Feldmaršal Goiginger je ob koncu oktobra 1917 z več divizijami zasedel nekatere zelo važne mostove čez Tiljment, ko je bila italijanska armada preko 200.000 moč z italijanskim kraljem in vrhovnim armadnim poveljstvom še na vzhodni strani reke. (Bilo v času po strahovitem porazu pri Kobaridu, ko je italijanska armada bežala pred Avstrijci in Nemci. Op. ur.) Iz dinastičnih ozirov, baje zaradi bodočega "sporazuma" z Italijo, pa je menil cesar Karel na nasvet svoje žene, da bi bilo dobro Italijane pardonirati in Goiginger je moral na višje povelje od mostov proč! Italijanski kralj, njegov štab in večji del italijanske frontne armade so na ta način srečno ušli ujetništvu.

Komentar je menda nepotreben.

NAJBOLJŠI PREVODNIK

Najboljši prevodnik elektrike je srebro. Drugi najboljši prevodnik je baker, tretji pa zlato.

PRIHODNJI NAŠ SKUPNI IZLET PO FRANCOSKI PROGI

se bo vršil s parnikom "ILE DE FRANCE" na 14. NOVEMBRA 1931

Dodajljene so nam zračne, prostorne in najboljše kabine, da bomo lahko vsakega posameznika tudi najbolj razvujajo lahko zadovoljili; na parnikih francoske proge se servira hrana III. razreda na pogrnjenih mizah, hrana je izborna in vsakemu na razpolago.

Tudi opozarjamo rjake že sedaj na naš BOŽIČNI skupni izlet ki se bo vršil z ravno istim parnikom na 11. decembra in tedaj potnike spremljal g. JOS. MAJDIČ, glavni zastopnik francoske proge iz Buhs-a (Svica), ki pride našle v ta namen semkaj.

Prihodnji naš izlet po COSULICH progi pa se bo vršil z parnikom "VULCANIA" dne 14. novembra in BOŽIČNI izlet pa na 11. decembra z ladjo "SATURNIA".

Mi zastopamo tudi vse druge večje proge, kot CUNARD, WHITE STAR, NORTH GERMAN LINE itd. Za pojasnila, vzornih listov, potnih listov, permitov itd. pišite nam na naslednje:

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt St.

NEW YORK, N. Y.

ANTON ZBAŠNIK

Slovenski Javni Notar

5400 Butler Street

Pittsburgh.

Izdeluje pooblastila, kupne pogodbe, pobotnice vazo vrsto, opozarja vse druge v notarski posel spadajoče dokumente, bodisi za Ameriški stari kraj. Pišite ali pridite osebno.

ORIGINALNA IDEJA

Farmer H. Johnson, v okolici Portlanda v Oregon, se je bavil s pranjem različnih jagod. Le kajzala ugodno, toda ko čele jagode zoreti, so se bile v goste različne ptičbetale uničiti večino pridelka. Farmer Johnson je torej vstal na polje strašilo v obliki tečega slamnatega moždne dni je to pomagalo, kmalo so sladkosnede ptičce prevarali in so postale s tim možem take prijateljice so mu brez strahu sedale me in glavo, odkoder so tavale v gostije na jaganjgrede.

To je dalo Johnsonu in iz misli se je porodila nalna ideja. Ponoči je v "loud speaker" v stranjivi in ga zvezal z zaratom v hiši. Ko so drugi zopet priletele ptičce v farmer zasulka kazalec na polji je začel glasno odletele. Pozneje je pogodbo in uspeh je bil ber. Od takrat imajo sonove jagode mir, kaj ne marajo na jagodnih tih niti govornikov niti s.

KOLIKO POŽRE

Neka statistika pravi, da v Zedinjenih državah povsako leto za 2,500 milijard dolarjev različnih kovin.

TISKOVIN

od najmanjših do največjih DRUŠTV in posameznikov izdeluje lično moderna venska unijska tiskovina

Ameriška Domovina

6117 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO

GLAS NARODA

NAJSTAREJŠI NEODVISNI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI

je najbolj razširjen slovenski dnevnik; donaja vse svetovne novice, izvirna poročila iz starevine; mnogo šale in romanov najboljših pisateljev

Pošljite \$1.00

in pričeli ga bomo pošiljati

Vsa pisma naslovite na GLAS NARODA

216 W. 18th St., New York